

ELOFIZETÉS.

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egy évre ... 36 kor.
Fél évre ... 18 kor.
Egy negyed évre 9 kor.
Egy óra ... 3 kor.

Nyitási költségek
megállapodás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és eszaki egyetértés
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 307.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Rézvény-
Társaság.
József főherceg-ut. 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1917.

Szerkesztő:
Stauber József.

Vasárnap, április 22.

Illuzió az orosz különbéke.

A háboruban nincs helye az illuziónak. A pusztító tűzvésznek álmadozásokkal, elsóhajtott óhajításokkal nem lehet gátat vetni; aki a romboló elemet megakarja fékezni, annak egész munkát kell végezni az oltás körül, mert ha csak imádkozik és reménykedik: egészen bizonyos, hogy maga is odaég.

A közvéleményben szinte szuggesztív erővel él egy gondolat: az orosz különbéke gondolata. Amióta az orosz forradalom ledöntötte a cárizmus trónját, a békét sóvárgók egy nagyszerű illuzió rabjai lettek. Saját titkos és benső érzéseiket összekapcsolták az orosz forradalmárok törekvéseivel s tulzott bizonyossággal következtettek el sem képzelhető eshetőségekre. Az orosz különbéke a jelen helyzetben a legtisztább utópia, amelynek megvalósulására gondolni sem lehet. Ezt ki kell mondanunk, ezzel tisztában kell lennünk, nehogy a hamis illuziók csalódásai megbénítsák erőnket és akaratomkat. Az orosz forradalom, meglehet, hogy közelebb hozta a békét, sőt valószínű, hogy siettetni fogja egy békésebb irányzat kialakulását, de egyenesen hiba volna, ha a mi közvéleményünk csalóka álmoknak adná át magát s átítatná gondolkodását a különbéke reménységével.

Tisztában kell lennünk azzal, hogy az orosz forradalom nem hasonlít a történelemnek semmiféle eddig lezajlott forradalmához. Soha sem történt meg eddig még az, hogy ilyen nagyarányú, alkotmányt és államformákat megváltoztató mozgalom idegen hatalmi érdekek vazallusává szegődött volna. Eddig azt tapasztaltuk s úgy tanította a történelem és az élet, hogy a forradalom bilincseket nem törő szuverén, most bebizonyult, hogy van olyan forradalom is, amely szolgál tud lenni. Ez a háború sok új dolgot produkált, megcsinálta a forradalmi rab-szolgaságot is. Minden reménykedés ellenére napról-napra jobban bebizonyosodik az, hogy Oroszországban Anglia a helyzet ura. Anglia rendezte a forradalmat s Anglia intézi továbbra is a forradalom ügyeit. Az ő tanácsára és utasítására történik ott minden s ha az önállóságnak némi lát-szata olykor fel is villan: csakhamar jön egy ellenintézkedés, amely minden béketörekvést illuzóriussá tesz.

Magunknak kell szétfujnunk az orosz különbékéről való ködös álmadozást, ámbár megteszik ezt a szi-

vességet nekünk maguk az oroszok. Mai híreink között van egy figyelemreméltó jelentés, mely arról szól, hogy a front-katonaság küldöttségének a munkás és katonatanács vezetőse kereken kijelentette, hogy a különbékéről szóló híresztelés felelőtlen elemeknek alap nélküli beszéde. Ez a nyilatkozat Oroszország leghatalmasabb politikai faktorának a hivatalos kijelentése, amelynek komolyságában önáltatás lenne kételkednünk.

Fájdalommal állunk meg e jelenségek előtt s bizonyos pesszimiztikus érzéseket nem tudunk elnyomni, midőn a központi hatalmak sok békés törekvésének a sikertelenségét látjuk. Az orosz eseményeknek ez a fordulása kötelességeket ró ránk önmagunkkal és hazánkkal szemben. Az orosz eseményeknek objektív szemlélői kell hogy maradjunk s szubjektív érzéseinket nem szabad azokkal összekapcsolnunk. Nem szabad összetévesztenünk a mi reménységeinket s vágyainkat ellenségeink irántunk való gyűlöletével. A péter-

vári események szemléleténél ne ringassanak bennünket megtévesztő álmadozásokba a sajtó közleményei, melyek a legtisztább objektivitással igyekeznek bennünket tájékoztatni, de a rettenetes kaoszban maguk sem tudják a közvéleményt teljes biztonsággal irányítani. Az események logikája ne téveszzen meg bennünket: távozik-e Miljukov, vagy nem, árulónak mondja-e Lenin Kerenszkyt, vagy Cseidzét, oly bizonytalanság uralkodik ma Oroszországban, hogy még az események logikája is helytelen következtetésekre ragadhat. Egy dolog bizonyos csak s ez az, hogy az egész világ ellenségünk és senki se akar e pillanatban velünk békét kötni. Ez a tudat sarkaljon bennünket hihetetlen erő kifejtésekre, hogy megcsufoljuk ellenségeinket. Ne a lehetetlen különbékében reménykedjünk, hanem önmagunk lehető legnagyobb kifejtésében bizakodjunk. S ebben bizakodhatunk is, a háború három éve minket igazolt: ellenségeink tudják már, hogy oltó zsákmány nem vagyunk! Talán eszükre térnek h... (.)

Oroszországban már senki sem akar különbékét.

— Hivatalos jelentés a munkások állásfoglalásáról. — Nem volt szó a különbékéről a kongresszuson. —

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Rotterdam. Pétervári jelentések szerint a munkás- és a katonatanács végérvényesen közli, hogy a különbéke gondolatát határozottan elveti.

A *Corriere della Sera* jelentés Londonból: Alapos a remény arra, hogy Oroszország szélső szociálistái sem engedik magukat abba az örületbe kergetni, hogy a különbéke megkötését követeljék. Oroszország jövőjét csakis a győzelem biztosíthatja.

Pétervár. A Pétervári Távirati Ügy-nökség jelenti: A tauriai palotában a hatodik hadtest egészének, a negyedik, ötödik, hetedik, nyolcadik és tizenkettedik hadtest részeinek képviselői, valamint az első csendőr hadosztály képviselői ma tanácskozást tartottak, amelyen a munkás- és a katonatanács bizottsága és дума képviselők is részt vettek. Több kérdés között azt a kérdést intézték a munkás- és katonatanács képviselőjéhez, hogy megfelel-e a valóságnak az a hír, hogy a tanács a különbékét követeli. Sokolov a munkás- és ka-

tonatanács kiküldöttje kijelentette, hogy a tanács minden különbékére vonatkozó gondolatot elutasít magától.

Csak az agrárkérdést tárgyalta a kongresszus.

Minden oly hírrel ellentétben, mintha a munkások és katonák tanácsának kongresszusa az orosz különbéke mellett foglalt volna állást, a munkás és katonaképviselők tanácsának kongresszusáról a következőket jelentik hivatalosan. A kongresszus a következő határozatokat hozta: Az alkotmányozó gyűlést lehetőleg rövid idő alatt Pétervárra fogják összehívni az általános választói jog alapelvei szerint. A hadsereg ép úgy, mint az egész lakosság részt fog venni a választásban, de az aktív hadsereg elkülönítve fogja leadni szavazatát. Az asszonyok ugyanazt a választói jogokat élvezik, mind a férfiak. A szavazati képesség határa a husz éves kor. A munkás és katonaképviselők tanácsa fog örködni a választások tisztasága fölött. Ez a kongresszus fogja megállapítani Oroszország politikai kormányformáját s alkotmányának alapelveit. Elsősorban az agrárkérdést fogja megvizsgálni, majd a munkástörvényeket, a nemzetiségi kérdése-

ket, a helyi önkormányzat bevezetését fogja tárgyalás alá venni.

A kongresszus végső ülésén az agrárkérdésben határozatot hozott, melyben kimondotta, hogy elérkezett az idő, midőn ezeket a kérdéseket meg kell oldatni, a végső megoldáshoz a következők szükségesek:

1. Az osztályok és címek eltörlése.

2. A helyi önkormányzati rendszer alapelvei átdolgozása.

3. Minden olyan földbirtoknak az elkobozása, amely eddig a koronához, az egyházhoz, vagy klastromokhoz tartozott, s ezeknek átadása a földművelő népeknek.

E határozat megemlíti, hogy az agrárkérdés végérvényes megoldása az alkotmányozó gyűlés kezében van. Másról a kongresszuson nem volt szó.

Cseidze is követi a háborús Plechanowot.

A kongresszus Plechanow beszédével ért véget, aki a határozat fontosságára való utalással rámutatott a háború folytatásának szükségességére is, majd egységes munkára hívta fel a munkásságot s hogy tartásuk szem előtt a közös célt: a polgárháború elkerülését, mert csak ilyen módon lehet az orosz demokrácia tökéletes hatalommá. A beszéd után a képviselők a Marseillaise hangjai mellett osztottak szét.

A száműzetésből visszatérő szociálista vezetőnek Plechanownak és az angol-francia szociálisták fogadtatásáról a hivatalos Pétervári Távirati Ügynökség a következőket jelenti: Plechanow és a francia angol munkásegyletek kiküldöttjei egész Oroszország munkásainak és katonai képviselőinek kongresszusán találkoztak s leirhatatlan lelkesedéssel fogadtatták. Cseidze elnök üdvözölte őket a következő szavakkal:

— Oroszország most éli legszebb napjait, mert száműzetésből visszatérni látja legjobb és legigazibb férfait. Előttünk áll a mi nagy tanítómesterünk, Plechanow, aki szavát adta, hogy csak akkor fog visszatérni ismét Oroszországba, midőn IL. Miklós fogoly lesz. Alma megvalósult, előttünk állanak Franciaországnak és Angliának legjobb harcossai, kik mindig a demokratikus ideálért küzdöttek, fogadják üdvözlésüket.

Cochin Morel francia delegált, a francia képviselőház tagja felelt Cseidze beszédére. A francia munkások — ugymond — elküldötték vele az orosz népek Franciaország üdvözlését, melynek minden egyes polgára lelkesedéssel veszi tudomásul a nagy orosz nemzetnek felszabadulását.

O. Grády az angol szociálisták képviselője nyilatkozott ezután. — Az angolok régen vártak arra, hogy nagy szövetségesük a zsarnokság igaát eldobja, s örülnek Oroszország szabadságának. Mi biztosak vagyunk abban, folytatta tovább, hogy az orosz forradalom az egész világon visszhangot fog kelteni. A jövőben egymás oldalán fogunk küzdeni az elnyomók leverése céljából.

Most Plechanow lépett hosszantartó óvációk között a tribünre. Köszönetet mondott a francia népeknek, amely a népszabadságok kivívásának mindenkor előljár, arra kérte az angol népet, hogy hatalmának minden erejével álljon a demokráta uralkodó megszüntetésének oltalmazói közé.

Plechanow beszédének végével Cseidze kiáltása hallatszott: Éljen az Internationale! Angliának, Franciaországnak és Oroszországnak képviselői egymásnak nyújtották e felkiáltásra kezüket, s elénekelték az Internationale himnuszát, amely lelkesült kitérőket idézett elő.

A Vossische Zeitung amsterdami tudósi-

tója jelenti lapjának: Lenin lázas tevékenységet fejt ki Pétervárott a haladéktalan békekötés mellett. Nyíltan láztatja a népet, hogy szálljon szembe a hadsereggel és a kormánnyal is, ha a háborút folytatni akarná. A néphez intézett kiáltványában Kerenszkijt és Cseidzét árulóknak bélyegzi, akik a nemzetközi szociálistizmus eszméit feláldozták.

A Corriere della Sera-nak jelenti Pétervárról: A háboruspárt és békepárt között lévő ellentét egyre jobban kiélesedik. A helyzet megnehezíti az, hogy a néptömegek teljesen tájékozatlanok. A forradalmi munkásbizottság most kettőzött igyekezettel azon van, hogy saját politikáját megerősítse, míg a bolsevik csoport, a mely még szélsőségesebb irányzatokat követ, új erélyvel vette fel a harcot. Plechanov, szociálista vezér miniszteri kinevezése a kormány erkölcsi gyarapodását jelenti: Plechanow igyekszik a munkásokat az osztályharc folytatásától és a kormánnyal szemben való hevés ellenzéki fellépéstől visszatartani. Az ő felfogása az, hogy Oroszországnak a háborút a győzelemig kell folytatni, az annexió és kártérítés nélkül kötött béke pedig képtelenség. Ebben a szemlében való agitációját azonban Lenin megérkezése befolyásolja.

Leninnek a legnagyobb érdemei vannak a forradalom körül; kiváló képzettségű ember, azeidőt tanár volt a moszkvai egyetemen; becsületes tétől-talpig, nagy idealista, működése tehát határozottan támogatja a központi hatalmak ügyét. Az ő tevékenysége mindenestre nagy zavart fog előidézni az orosz tömegek most ébredő lelkében. Lenin körül csoportosulnak azok az elemek, a melyek kezdetől fogva a legelszántabb küzdelmet fejtették ki a béke érdekében, és a melyek ellen Kornilov tábornok a fegyverek beszolgáltatásáról szóló ismeretes rendeletét kiadta.

Írásban nem lehet kéri a felmentést.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

A honvédelmi miniszternek egy újabb katonai felmentési rendelete érkezett te. Az új rendelet, amelyet Szurmay Sándor honvédelmi miniszter kibocsátott, a felmentési kérelmekkel és javaslatokkal a követendő eljárás újból szabályozásáról szól.

A felmentések revíziójára vonatkozólag 1917. év március havában kiadott rendelet a felmentési kérelmekkel és javaslatokkal követendő újabb eljárásra már adott direktívákat. A miniszter ez újabb rendelete két csoportban tárgyalja az újabb rendelkezéseket. Az első a folyamatban levő felmentéseknél követendő eljárásokra vonatkozik, a másik a jövőben előadandó felmentési kérelmekről szól. Az első esetben lényeges különbséget tesz első ízben megadott felmentések vagy meghosszabbítás útján érvényben levő felmentések között.

Április 20-án túl sem a honvédkerület, sem egyéb katonai parancsnokságok nem adhatnak ki felmentési engedélyt, mert evégből egyenesen a honvédelmi miniszterhez kell fordulni aki ezen túl egyedül illetékes a felmentési javaslatok és kérelmek teljesítésére. Mindezek azonban szintén revízió alá fognak kerülni.

Az új rendszer szerint a bevárási engedélyekre nézve a szigorubb elbírálási elvek teljes alkalmazása válik kötelezővé. 1917. április hó 30. után lejáró felmentések meghosszabbítását célzó kérelmek és javaslatok nem terjesztendők tovább. A hatóságok és katonai parancsnokságok, amelyek előtt ilyenmü beadványok ezidőszerint fekszenek, kötelesek azokat haladé-

talánul a kérvényezőknél visszajuttatni s utasítani ezeket arra, hogy kérelmeiket és azok indokait a revízióknál adják elő.

A jövőben előadott felmentési kérelmek és javaslatoknál április 20-tól, az írásbeli felmentési kérelmek, vagy javaslatok egyáltalán nem terjesztendők elő. Ezeket szóbelileg kell a közsegi ellőtársaságoknál, polgármesternél vagy egyéb erre illetékes hatóságoknál előadni.

Bározy István és Vázsonyi Vilmos a városi polgárság szervezkedéséről.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapestről telefonálja tudósítónk: A magyar városok kongresszusának állandó bizottsága ma délután Bározy István polgármester elnöke alatt ülést tartott, amelyen Bározy rámutatott azokra a fontos feladatokra, amelyek a városokra a reorganizáció nagy munkájában hárul és rámutatott arra is, hogy mennyire szükséges, hogy a városi polgárság egybe fogjon a városi polgárság megszervezésének érdekében. Ennek a szervezkedésnek — mondotta, — sem politikái, sem pedig pártalakítási célja nincs és ezt a városi polgárság érdekei követelik, kapcsolatban a nemzet egyetemes életérdekeivel. Az új szervezkedés megkívánja a különböző osztályérdekek összeegyeztetését. Ezután szólott a polgármester azokról a rettenetes terhekről, amelyek a városokat sújtják és ezért a közterhek viselését egyenlően kell elosztani és arra kell törekedni, hogy ebben az irányban a jövőben egy új, igazságos rendszert léptessenek életbe.

Ezután Harrer Ferenc, a kongresszus főtitkára felolvasta a határozati javaslatot, amely lényegében megegyezik Bározy István polgármester által kifejtettekkel. A határozati javaslatot a bizottság egyhangu helyesléssel elfogadta és azt a május 18-ára egybehívandó kongresszus elé fogják terjeszteni.

A határozathozatal után Vázsonyi Vilmos szólalt fel és megkérdezte, hogy mit kell érteni a polgárság szervezkedése alatt és amennyiben a városok jövőjének kiépítéséről van szó, oly irányban kell intézkedni, hogy a városok hivatásos és hivatalos szelleme ne tonyomó mértékben jusson szerephez, hanem adjanak szerepet a nem hivatásos szellemnek is. Az önkormányzat védőinek a polgároknak kell lenni. Kijelenti, hogy nem szereti a cselekvések látszatát a cselekvések helyett. Az a szellemi erő, amely a városokban meg van, alkalmas arra, hogy az országot inspirálja.

Bározy István polgármester a felszólalásra válaszolva kijelenti, hogy az új szervezkedést a kongresszuson kívül akarja előidézni és a kongresszus csak éppen a kezdeményező lépést tenné meg. Ugy képzei el a dolgot, hogy minden városban külön szervezet alakul és a központban országos bizottságot létesítenének, melynek kebeléből végrehajtó-bizottságot küldene ki. Ebbe az akcióba természetesen a lehetőséghez képest minél szélesebb körökben bevonnák a polgárságot is.

Várhidy Lajos dr. ezután beterjesztette a városi tisztviselők illetményének rendezése ügyében készített határozati javaslatot, melynek főbb pontjai a következők:

Kéri elsősorban a háborús segélynek az egyes tisztségi osztályoknak megfelelően történő telemelését és hogy ez a telemelés a tisztviselők állandó illetményét képezze.

Kéri a családi pótlék telemelését annak kétszeresére, ruha, fehérmü és más beszerzésekre egy-két, esetleg három havi tisztségek megfelelő előleget.

Kívánják törvényes kimondását annak, hogy a háborús éveket a köztisztviselőknek kétszeresen számítják be.

Kívánják, hogy a vármegyei tisztviselőknek megadott szolgálati pótlékot az összes

tisztviselőkre terjesszék ki és kívánják azokat a kedvezményeket, melyeket más tisztviselők is élveznek.

A bizottság ezt a határozati javaslatot is egyhangulag magáévá tette.

Visszavert és megghiusult francia támadások.

Berlin, április 21. (Hivatalos.) A nagytűhadiszállás jelenti:

Nyugati harcok:

Rupprecht bajor trónörökös hadcsoportja:

Az Ypern hajlásban történt felderítő előretöréseink számos foglyot eredményeztek és az árkokban zsákmányolt fegyvert eredményeztek. A tútevékenység lassu fokozása Loos és Arras-Crambrai vasut között tovább tart.

A nemet trónörökös hadcsoportja:

Az összes német törzsekből való csapatok az Aisne melletti és a Champagne hatalmas csatáiban ember ember ellen való harcban és a legnehezebb tűzben, mindhalálig való hűségben, napról-napra, sőt óráról-óra hűtetteket visznek véghez. A harctéri jelentés ezeket egyenként nem sorolhatja fel. Tegnap délelőtt támadó csoportjaink megghiusították az ellenségtől a Ceraytól délre fekvő egykori cukorgyárat. Tovább keletre a Hurtebise majormellett csapataink visszautasították a franciák részlettámadásait. A Brimontou francia-orosz rahamcsapatokat súlyos veszteségeikkel visszavertünk. A délutáni órákban az egész Aisne arcvonalon és Champagneban ismét erős tűzérési harc kezdődött. Heves támadások fejlődtek Brayenál és Paissy-i fensik, a Craonnetól keletre levő lejtőig és a Pros-Dames mellett tűzünkben levő lejtőig és a Prosmes és a Suippes mélyedés közt. Az ellenség rohama a Chemin des Dames mellett tűzünkben, egyes helyeken közelharokban összeomlottak. A Champagneban a támadások állásaink előtt megghiusultak. Reimsnél északra és az Agonneokban ronamesoportjaink benyomultak az ellenséges vonalakba és fogolylyal tértek vissza.

Albrecht württembergi herceg vezértábornagy hadcsoportja.

St. Micheltől keletre egy vállalkozásunk kívánságunk szerint folyt le. Ott is több francia fogoly maradt kezünkön. Az utolsó napokban a kedvezőtlen időjárás korlátozta a repülő tevékenységét. Április 17-e óta légi harcban 16, védő ágyúinkkal 3 ellenséges repülőgépet lőttünk le. A keleti harctéren és macedon arcvonalon a helyzet többnyire csekély harc tevékenység mellett változatlan. Ludendorff, első főszállásmester. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Az Havas-ügynökség jelentéseiből kitűnik, hogy Reimsnél hatalmas ellentámadást indítottak meg és a Craonnetól nyugatra is megindult egy nagy német előretörés.

A Corriere della Sera nyugati fronton levő tudósítója jelenti, hogy a szövetségesek tavaszi offenzívája az összes rendelkezésre álló csapatokat a francia fronton egyesítette és a csata folyamán a szövetségesek több mint két millió embert állítottak csatásorba.

Berlin. A Lokalanzeiger jelenti Rotterdamból: Diepből érkező hírek szerint az angol áttörési kísérlet megghiusulása Észak-Franciaország lakosságára lesújtólag hatott. Az angol tisztetek ugyanis azt hangoztatták, mikor Hindenburg megkezdte visszavonulását, hogy egy héten belül a Rajnáig kergetik a németeket. Ambárezt senki sem hitte, de olyan nagy kudarera, mint a milyen az angolokat érte, nem számítottak. Az angoloknak óriási veszteségeik vannak az offenzívában. St. Emeresben 25 ezer sebesültet ápolnak.

Az angolok nagy veszteségei ellenére sem valószínű, hogy a nyugalom sokáig tartson, pusztítása mert azt hangoztatják, hogy a háborút júniusig be kell fejezni a német tengeralattjárók miatt. Március óta a katonák kisebb kenyér, hus és zsiradagot kapnak. Az orosz forradalom és a békemozgalmak az angol katonák közt

nagy izgatottságot keltenek. Kezdenek arra utalni, hogy az angol és francia áttörési kísérletek megghiusulását az oroszok okozták.

Berlin. A Wolff-ügynökség jelenti este: Arrasnál erős tűzérési harc a Searpetól északra. Aisne és a Champagne harci fronton általában csekély tevékenység, amely Bayenál és Heurtebissenél, Auberinetól északra megnövekedett.

Látogatás a „Zrinyi” fedélzetén.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Az Aradi Közlöny fővárosi tudósítója ma kint járt Nagytétényben, a Zrinyi és a Viktória összeütközésének a helyén és a hajó kiemeléséről a következő tudósítást telefonálja lapjának:

— A hajó kiemelését tudvalevőleg tegnap kezdték meg és ma délelőttre a Zrinyit, mintegy négy méternyire hozták a víz színére, úgy hogy most már mondhatni teljesen kiemelték. Így láthatóvá vált most már a hajónak az a része is, ahol összeütközött a Viktóriával. Az összeütközés helyén a hajó oldalán, körülbelül két méter husz centiméternyi széles hatalmas rés van, melyen a Duna vize beömlött. Hogy ennek a résnek magassága milyen nagy, azt egyelőre nem lehet tudni, mert a hajónak az alsó része még a víz alatt van. Ezt a részt

pedig kiemelni azért nem lehetett, mert attól tartottak, hogy a hajó ketté török.

A hajónak az a része, amely a legmélyebben fekszik, ahol a nők kabinja van, még most is a víz alatt van. A kabin kijáratát azonban már a víz fölé emelték és látni, hogy a szerencsétlenség pillanatában ebben a kabinban, mely talve volt utasokkal, rettenetes dulakodás volt. A léposó és annak egész környéke tele van hullákkal. A kabin közepén egy hatalmas oszlop van, melyet egy öregebb földműves tart megmerevedten állólva. Ugyálszik, a szerencsétlen ember így akart menekülni valahogy az elkerülhetetlen vézet elől. Ezt az oszlopot a kabinban a holttestek hatalmas csoportja veszi körül. A kabinból rettenetes hullaszag árad ki. Különösen asszonyok és gyermekek holtteste van itt. A hullák kiemelése a Duna erős hullámozása miatt csak nagyon nehezen halad. A hullámok egymásután sodorják ki a förtelmes temetőből az utasok ók-mókját, csomagjait. Azért is nehéz a hullák kiemelése, mert a dulakodásnál a szerencsétlen emberek egymásba kapaszkodtak és így egygyé meredve áztatja a hullákat a Duna habjai. Délutánig nyolcvanhat holttestet emeltek ki, de még most sem lehet megállapítani, hogy milyen nagy az áldozatok száma.

Budapestről telefonálja tudósítónk: Ma estig a Zrinyiről 103 halottat emeltek ki.

Egy vak telefonos.

— Az olasz királyné fodrásza.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

A Rokkantujság legutóbbi számában foglalkozott a vak katonák szomorú sorsával és hírt adott arról, hogy Bajorországban a postai igazgatás a telefonkapcsolás szolgálatába állította őket. Nálunk is foglalkoznak illetékes helyen ezzel a gondolattal.

Egy megvakult hős reflektál a sorokra s megjegyzi, hogy Magyarországon ő már a második vak telefonkapcsoló. A neve: Sztanics József és az Országos Hadigondozó Hivatal 25-ös váltóján dolgozik.

Az érdekes ember hivatalában, a legnagyobb megelégedésre dolgozik. Pontos, lelkiismeretes munkát végez, a hívásra gyorsan jelentkezik, s még véletlenül sem létesít téves kapcsolást. Egészen megbékült sorsával, neki már szórakozás, élvezet a munka. Beteg, ha nem kell dolgozni. Ő a legszorgalmasabb alkalmazottja a hivatalnak; legkorábban jön és legkésőbbben megy el. A vakok intézetében lakik, ahova egyedül tér haza. Ősmeri a járást, pontosan megmondja: melyik utcán halad, tudja hol kell egyik oldalról a másikra átmenni, s a villamos megállóhelyek körül is el tud igazodni. Nem téved el soha, biztos lépétekkel halad az örök sötétségben.

A háború Olaszországból szókította haza Sztanics Józsefet. Velencében lakott, s mint női fodrász egész híres ember lett a taljánok hazájában. Eléna olasz királynőnek volt az udvari frizuramestere, keresett tekintély a maga szakmájában. Arisztokrata asszonyok kitüntetésnek vették, ha az ügyes kezű magyar fodrász fésülte meg őket. Aztán jött a háború, Sztanics hazakerült. Az első dolga volt jelentkezni ezredénél. A harctérre ment s becsülettel verkedett az olaszokkal. Egy napon aztán megsebesült. Elvesztette a szeme világát... Budapestre már mint világtalan érkezett. Itt a vakok intézetében helyezték el, hol előkészítették az új életre. Ott tanulta meg a vakok írását, a gép- és gyorsírást és ott képezték ki a telefonkapcsolásban is.

Az olasz királyné egykori fodrásza kihalt szemekkel ül a készülék előtt. Kezével kitapogatja a táblákat, pontosan, gépiesen jelenkezik minden hívásra: Központ... És a hangjában valami fájdó szomorúság esendül meg. Egy ember, aki meggyűgödött.

Miljukow lemondását várják Pétervárott.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Stockholm. Miljukow orosz külügyminiszter lemondását a napokban várják.

Stockholm. Az Aftontidningen tudósítója táviratozza mai kelettel Pétervárról, hogy Plechanov elszánta magát a kabinetbe való belépésre s át fogja venni a közmunkaminiszterium vezetését, amelyet megelőzőleg Zeretellinek, a munkástanács tagjának ajánlottak fel.

Tudósítójuk ezzel szemben nagyon jól beavatott orosz részről azt az értesülést kapta, hogy ezidő szerint akár Plechanov, akár Zeretelli belépése az ideiglenes kormányba teljeséggel ki van zárva.

Plechanov nyomban kijelentette, hogy csak a munkások és katonák tanácsának előzetes beleegyezésével fogadhatna el miniszteri tisztséget, ez a tanács pedig azon az állásponton van, hogy elegendő, ha Kerenszki helyet foglal a kabinetben, hogy az ideiglenes kormányt ellenőrizze, mert a munkástanács külön biztosítékot küldött minden állami hivatalba a kormány intézkedéseinek ellenőrzésére. Főleg áll ez Miljukovra nézve, a kit Kerenszki szigorúan szemmel tart. Miljukow lemondását Pétervárott nagyon valószínűnek mondják.

Pétervárról jelentik: A napokban fontos tanácskozások voltak a hadsereg újból való szervezése és a municiógyártás újabb megkezdése kérdésében.

A Daily Telegraph román fronton levő haditudósítója beszélgetést folytatott Pétervárott Lwow herceg orosz miniszterelnökkel, aki elmondotta, hogy az orosz hadseregben harcoló román csapatok küldöttsége árt nála és arra kérte, hogy az orosz kormány terjessze ki gondoskodását a román csapatokra is. A küldöttség biztosította a miniszterelnököt, hogy a román katonák végig fogják küzdeni ezt a háborút. Az orosz miniszterelnök válaszában azt mondta a román küldöttség tagjainak, hogy a kormány mindent el fog követni a románok érdekében.

Stockholm. Sawenkow dumaképviselő, aki Nikolajevics nagyherceget Haitardóba, a krími félszigetre kísérte, Kiewbe visszatért és elmondotta, hogy a cári család tagjai Haitardóban vannak, négy villát bocsájtottak rendelkezésükre, amelyeket katonailag fognak őrizni.

Szerda nem hustalan nap. A hivatalos lap mai száma közli: A m. kir. miniszterium a háboru esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott törvényes rendelkezések alapján a következőket rendeli: 1. §. A 3.101—1916. M. E. számú rendelet (lásd a Budapesti Közlöny 1916. évi szeptember hó 21. napján megjelent 216. számában) 1. §-ában a keddi napra elrendelt vágási és 2. §-ában a szerdai napra elrendelt hustogyasztási tilalom megszűnik. 2. §. Ez a rendelet kibirdetésének napján lép életbe. Budapest, 1917. évi április hó 19. napján. Tisza István gróf a. k., m. kir. miniszterelnök.

Apponyi Albert válasza Danzernek Bécében.

Bjél 2 óraker érkezett

Az Osztrák Politikai Társaság ma este megtartotta ülését, amelyen a magyar politikusok részéről csak Apponyi Albert gróf, Hódy Gyula és Hamorsberg László vettek részt.

A gyűlés egybehívója, Danzer, a magyar gyűlésteről ismert politikus nagy beszédet mondott, amelyben utalt arra a haragra, amelyet Ausztria és Magyarország állampolitikai érdekekből évtizedeken át folytattak. Kijelentette hogy az osztrákok nem akarják elnyomni Magyarországot, nem akarják Kronlanddát degradálni. Tudják nagyon jól Ausztriában, hogy egy politikai, mint gazdasági érdekből, békés együttélésre van szükség. A legsürgősebb feladatnak tartja, hogy a román és délszláv kérdést a két állam viszonyának érdekében rendezzék.

Apponyi gróf röviden válaszolt s tiltakozott az ellen, hogy román és délszláv kérdést ez alkalommal szóvá tessék, mert ezen a helyen ezzel foglalkozni nem lehet, mert az tisztán Magyarország belpolitikai ügye. Nem lehet — úgy mondotta — tizenöt perc alatt az osztrák problémát megoldani, amelynek megoldásán, kétszáz év óta is hába fáradoznak. A fő dolog az erők összetartása, de nem szabad az összetartást az erőért föláldozni. A magyar nemzetnek évezredes missziója van, és ezt a jövőben is óhajja teljesíteni. Magyarország teljes állami önállósága át nem engedheti elvitatni és ki fogja építeni. Megelégedéssel hallotta Danzertől, hogy Ausztriában nincs oly politikai csoport, amely Magyarország önállóságát érinteni akarná. Ö önmaga üdvözli azt a törekvést, amely minden félreértést ki akar kuszöbölni, de az államjogi viszonyok tisztázásának kell ezt megelőznie. Felszólítja Ausztriát, hogy fentartás nélkül ismerje Magyarország minden viszonybeli teljes önállóságát.

Szociálisták tüntetése

a béke és a választójog mellett.

(Teljes munkaszünet május elsején.)

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapestről telefonálja tudósítónk: A szocialista párt a következő komünikét teszi közzé: Május elsején, minden országban, ahol szervezett munkások vannak, övek óta a munka beszüntetésével és a követelések hangoztatásával ünnepelte meg a munkásság a munka ünnepét. A háboruban ezt beszüntették. Megelégedtek azzal, hogy május elsejének előestéjén méltatták a nap jelentőségét. Az idén azonban szükségesnek tartjuk, hogy a munka teljes beszüntetésével és gyűlések és felvonulások rendezésével tüntessünk a béke és a választójog mellett. A gyárakban agítálnak azért, hogy minél nagyobb számban vegyenek részt a munkások a felvonulásokon. A bizalmi férfiak a munkásokat összehívták, és ott nagy lelkesedéssel elhatározták, hogy a munka beszüntetésével és felvonulással fogják megünnepelni május elsejét és hogy békét és választójogot fognak követelni.

Inseg előtt áll Anglia.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Bern. Az angol lapok hosszú cikkekben foglalkoznak az élelmezési kérdéssel. Kenedy közlélmzési főigazgató szombaton egy beszédben azt mondotta, hogy nyíltan kijelentheti, hogy gabona dolgában Angliában veszedelmes a helyzet.

— Rhinség — mondta — közvetlenül még nem fenveget, de a készletek nagyon csekélyek. A tengeralattjáró haro több mint fenvegetés, sulyos és válságos veszedelem. A hajók hiánya, a világ buvatermésének silánysága és az átkos tengeralattjárók pusztításai a buza és a liszt olyan hiányát idézik elő, hogy ha népünk nem alkalmazkodik a helyzetéhez, a pusztulás örvényébe jutunk.

Bezárásra ítelt

aradi szálloda.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad város tanácsa ma Varjassy Lajos polgármester elnöklésével tartott ülésével egy igen érdekes, de igen sulyos ítéletet mondott ki. Megfosztott egy haretéren levő embert iparjától, bezárattja az üzletét azzal az indokolással, hogy az üzletvezető nem respektálja a hatósági intézkedéseket.

Ámbár ez a személy csak első ízben jutott konfliktusba a törvénnyel és rendeletekkel, de minthogy a haretéren levő tulajdonost már több ízben meg kellett büntetni, ezért a tanács úgy látja, hogy az üzletvezetés szelleme ugyanaz, mint volt előbb és az iparjogot elvonja.

A vasuti állomás közvetlen közelében van egy szálloda, amelynek Grünhut Samuel a tulajdonosa, aki a háboru kezdete óta a haretéren van. A vasuti katonai állomásparancsnokság feljelentést tett a rendőrségen amiatt, hogy a szállodához tartozó vendéglőben Aradon átutazó, valamint katonai szállítmányt kísérő, továbbá rokkant és sebesült katonáknak a miniszteri rendelet ellenére szeszes italt adnak el és gyakran előfordult, hogy ott ezek lerészegedtek. Mint Angele István dr. főjegyző által felolvasott feljelentés mondja, ha a katonai hatóság nem lett volna tapintatos, akkor már vér is folyt volna ebben a helyiségben, mert az ott alkalmazott nő kiszolgáló személyzet arra akarta rábírtani az ott mulató katonákat, hogy szegüljenek ellene a kivonult készütségeknek.

Az aradi rendőrség a feljelentés alapján megindította az eljárást özv. Levay Lajosné, a szálloda üzletvezetője ellen, aki a leghatározottabban tagadta mindazt, mivel őt az állomásparancsnokság vádoolta, de a rendőrség ismerve ezt az üzlethelyiséget és tudva azt, hogy igen sok esetben volt annak tulajdonosa ellen eljárás amiatt is, hogy az ott alkalmazott személyzet erkölcstelen életet élt, ítéletet hozott és kimondotta, hogy a szálloda bezárandó, az üzletvezetőt megtillebbezte ezt az ítéletet, de közben leérkezett a befügyminiszter harmadfoku ítélete, mely Grünhut Samuelt, az üzlet tulajdonosát 100 koronával sújtja, mert üzletében türte a tiltott prostitúciót.

A tanács helybenhagyta a rendőrség ítéletét és kimondotta, hogy megfosztja Grünhutot az iparjogtól, nincs tekintettel arra, hogy a haretéren van, mert üzletvezetője, aki ellen ugyan első ízben érkezett panasz, csak folytatta azokat a kihágásokat, amelyekért a tulajdonost több ízben meg kellett büntetni.

Bírósági és bírósági ítélet.

— Ugyanezért a cselekményért fogház és felmentés. —

— Az Arad. Közlöny tudósítójától. —

Néhány nappal ezelőtt megírtuk, hogy az aradi királyi törvényszék és Kuria két heti fogházra ítélték egy urinót, mert az őt előállítani akaró esendőrnek husz koronát adott, noha ez nem megvesztegetés, mert az urinó semmiféle büntetendő cselekedetet nem követett el. Ugyanilyen helyzetbe került egy nagyváradi uriaszony és az ottani törvényszék felmentette őt.

Nagyváradról jelentik:

Ormai Arminnét vesztegetés vátságával vádolta az ügyészség, mert 1916. október 27-én Basa András rendőrnek, mikor felő akarta állítani, 2 koronát adott azért, hogy ne kísérelje a városházára.

A vádlott beismeri, hogy adott két koronát, de később visszakeréte.

Az elnök: Mondja el, miért adott pénzt a rendőrnek?

A vádlott: A Körösparti áruházban szövetet vásároltam a kértém, hogy a bélést ne vágják le. Azt mondták, ha nem felel meg, visszaveszik. Elvittem a szövetet szabni. A szabó kezdte szétszedni: feslett, molyos szövet volt, amit nem lehetett szabni és vasalni. Visszavittem a szövetet, vissza is fizették az árát, de már bizalmatlan voltam a bélést is vissza akartam adni. Az üzlettulajdonos nem volt ott, másnap odamentem a békéskedő neje, Rosenzweigné mondta, hogy beszélj az urával, de a bélést nem veszik vissza. Erre azt mondtam: látja nagysád, a férje a szövetet is megcsalt volna, ha a szabóm nem figyelmeztet. Rosenzweigné zart ütött, a neje meg kérdezte, nem akartam megmondani. Rendőrt hívott, aki fel akart kísérni a rendőrségre. Megrémültem. Kétségbeestem. Adtam neki két koronát, visszakerétem tőle. Nem tudtam, hogy büncselekményt követek el.

Basa András rendőr elmondja, hogy amikor a Körösparti boltba hívták, a vádlott nagyon fel volt hevülve. Rosenzweig és neje követelték, hogy állapítsam meg a szerényazonosságát. Nem akarta a nevét megmondani, erre kértem, jöjjön velem a rendőrségre. Vonakodott s a kishidnál két koronát adott, de a pénzt a földre dobtam.

Az elnök: Meg volt ijedve a nagyságos asszony?

A rendőr: De nagyon.

Nagy Béla bíró: Miért avatkozott be a dologba, mikor nem volt botrány? Hogy lehet valakit teljeletés nélkül előállítani?

Az elnök (a rendőrhöz): Rosszul vannak maguk kitanítva.

Nagy Béla dr.: Maga bárki felszólítására akárkit előállít? Hajlandó bárkit a rendőrségre vezetni?

A rendőr: Sértette a boltosnét.

Az elnök: Az magánvádra üldözendő cselekmény, abba maga nem avatkozhatik.

— S' maga mondta most, hogy nem hallott sem botrányt, sem sértést. Nem jól tudja, mit kell tenni, rosszul tanítják magukat a rendőrségnél.

Farkas István kir. ügyész a vádat fentartotta.

A bíróság Ormai Arminnét a bpr. 326. §-ának 1. pontja alapján a vádtól felmentette. Az indokolás kiemeli: a vádlott ugyan beismeri, hogy a rend-

őrnek, mint a közhatóság tagjának 2 koronát adott azért, hogy elő ne állítsa: tekintettel azonban, hogy csak magánvádra üldözendő cselekményért lehetett felelősségre vonni, a rendőr túllépte hatáskörét, mert a vádlottat nem lett volna szabad előállítani.

A bíróság ötös tanácsának elnöke Embor Géza főbíró volt.

A különbség a két eset között az, hogy Aradon az előállított urinó ellen még csak jegyzőkönyvet nem vezettek fel, noha a bekísérő esendőr állítása szerint olyan deliktum miatt tartotta szükségesnek az előállítást, amely hivatalból üldözendő. Ezt azonban a hatóság oly alaptalannak, légből kapottnak látta, hogy még a tollat sem mártotta tintába.

RODALOM ES MUVESZET.

Színházi műsor:

Vasárnap délután 3 órakor mérsékelt helyekkel: *Mánás Miska*, operett.

Este 7 órakor rendez helyárrakkal, új betanulással először: *Obsitos*.

Hétton: *Kornevillei harangok*, operett.

Kedden: *Csárdás királyné*, operett.

Szerdán: *Csárdás királyné*, operett.

Csütörtökön: *Bejczy György vendégfelléptével: Pillangó kisasszony*, operett.

Pénteken: *Bejczy György vendégfelléptével: Pillangó kisasszony*, operett.

Szombaton: *B. Qépássy Guszty és Bejczy György vendégfelléptével: Cigánybáró*.

* A színház hírei. A jövő hét érdekességei. A hét műsora ismét a leggondosabb összeállításról tanuskodik, amennyiben esupa értékes darabok kerülnek sorra, így mindjárt vasárnap, az évek óta pihentetett *Obsitos* Kálmán Imre poétikus daljátéka kerül előadásra új betanulással először; utána két estét tölt be a szezon legnagyobb slágerje, a *Csárdás királyné*, és ezt követi a *Pillangó kisasszony* opera és a *Cigánybáró* operett reprize, a két utóbbiban az aradi közönségnek kedves ösmerősei lépnek föl. *Bejczy György* a kiválóan szép hangú, tenorista és neje *B. Rénassy Guszty*, a *Pillangó kisasszony* két estét tölt be és egy estét a *Cigánybáró*. A *Bejczy-párt* még a *Zilahy-féle társulattól* ismeri a közönség, kik mind a ketten itt aratják legszebb és felejthetetlen sikereiket a *Lohengrin*, *Fauszt*, *Roland mester* stb. darabokban. Azóta mind a ketten a fővárosban működtek, míg most ismét Aradon fognak fellépni. *Gyimesi vadvirág*, *Géczy* kitűnő népsziműve lesz a legközelebbi ifjúsági előadás. *Jótekonycélu előadás*. Május elsején rokkant tiszték felléptével a front mögötti katona otthon javára a báró Hazai Samu védnöksége alatt álló katona otthon egy jótékonycélu előadást tart a aradi színházban. Az aradi védnökséget *Kintzig János* főispán ur volt kegyes elfogadni. Színtre kerül több katonatiszt a felléptével „*Falurossza*” mérsékeltlen emelt helyárrakkal. Erre az előadásra a színházjegyet töltyó hó 27-én lehet a pénztárnál kiváltani.

* A Kölösey-Egyesület mai Arany-ünnepélyén *Wagner József* taná V. László című balladájában a cseh-apród bariton-szólóját a megbetegedett *Barics Gyula* helyett a Kölösey-Egyesület iránti elzékenységből az utolsó pillanatban *Róna Dezső* ur, az aradi Nemzeti Színház kiváló operacénekeze volt szives elváltalni.

* Hangverseny a vak katonák javára. Ritka műsorokban lesz része annak a zenekedvelő közönségnek, amely e hó 29-én, vasárnap délután össze jön a kulturpalota nagytermébe, hogy meggyőződjön a Szalay-Békeli zeneintézet növendékeinek képességéről. A jegyek árusítása élénken folyik, s folytatódagasan a *pható Oláh* és társánál (Minorita-palotában.) Helyárrak 3-1 kor. Diák-jegy 50 fillér. A hangverseny műsora már megjelent.

* Zene-hangverseny. Arad szab. kir. város fenhatósága és a zenekedvelők egyesülete vezetése alatt Arad polgársága lelkes támogatása mellett fennállása 84-ik évében az aradi városi zeneiskola hadi jótékony célra növendék hangversenyt rendez, a városi kulturpalota nagytermében 1917. évi május 6-án délután 5 órakor. Helyárrak: 3, 2, 1 korona, diákjegy 50 fillér. Jegyek előre válthatók: *Sherhag H.* és *Fia cégnél* és előadás napján a pénztárnál.

Adókötelesek

a hadikölcsön-kötvények.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Most, hogy az ujháborus adók kivetéséhez szükséges bevallási ívek beteriesztésének ideje, május elseje közeledik, sokat vitatott kérdés, vajjon a hadikölcsön kötvények adómentesek-e vagy nem.

A pénzügyminiszter ma kiadott rendelete amely az értékpapirforgalmi adó kiszabásának módját kiegészítően szabályozza, felsorolja az adómentes állampapirokat. Ezek közt a hadikölcsönkötvények nincsenek.

A rendelet a következő:

Az értékpapir-forgalmi adóról szóló 1900. évi XI. t.-c. 40. §-ában nyert felhatalmazás alapján kijelentem, hogy a törvény végrehajtása iránt 1900. évi június hó 28-án 1.881/P. M. szám alatt kiadott utasítás 3. §-ának második bekezdése értelmében adómentes „pénztári jegyek” alatt csak

1. az államnak jelzálogilag biztosított illetékköveteléseireiég, az 1870. évi XI. t.-c. 4. §-ában nyert felhatalmazás alapján kibocsátott kamatozó 3 havi és 6 havi lejáratu kincstári utalványai,

2. továbbá az egyes nagyobb bankok által saját pénztáraikra kiadott pénztári jegyek érthetők.

Nem sorozhatók tehát az értékpapir forgalmi adó szempontjából adómentes „pénztári jegyek” közé azok, a végrehajtási utasítás kiadását követőleg kibocsátott kamatozó állami pénztárjegy kölcsönök címletei, amely címletek szelvényekkel vannak ellátva. Ezek az állami pénztárjegyek, eltekintve elnevezésüktől, minden tekintetben, az állami kötvények jellegét bírnak, minéllogva a forgalmukban felmerülő ügyletek az 1900. évi XI. t.-c. 2. §. a) pontjának megfelelően értékpapir-forgalmi adó alá esnek.

Figyelemmel arra, hogy az említett adókötelezettség tekintetében eddig eltérő s nem egyöntetű eljárás követetett, a különböző kibocsátásu, szelvényekkel ellátott, kamatozó állami pénztárjegyek forgalmában 1917. évi május hó 1-ét megelőzőleg létrejött adóköteles ügyletektől az értékpapir-forgalmi adó lerovását nem kívánom és ezek tekintetében a lerovás elmulasztását megtorló büntető határozatok alkalmazásától is eltekintek.

Az említett címletek forgalmában 1917. évi május hó 1-ét követőleg létrejött adóköteles ügyletektől azonban az értékpapir-forgalmi adó már kötelezőleg lerovandó s annak elmulasztása a törvényes büntető határozatok alkalmazását fogja maga után vonni.

Kötelésségévé teszem az illetékes pénzügyi hatóságoknak és hivataloknak, hogy az utóbb említett címletek forgalmában létrejött adóköteles ügyletektől a fentiek értelmében lerovandó értékpapir forgalmi adó lerovását 1917. évi június hó 1-től kezdve szigoruan ellenőrizék és annak elmulasztása esetén a törvényes büntető határozatokat alkalmazzák. *Telcszky János* s. k., m. kir. pénzügyminiszter.

FIGYELMEZTETJÜK lapunk t. olvasóit

hogy a lapkihordóktól újságot vásárolni, vagy náluk a lapra előfizetni szigoruan tilos. Aki ezen óvást figyelembe nem veszi, büntetendő cselekményt követ el.

Aradi telektulajdonosok adója.

— A telekérték-adó szabályrendeletének ismertetése. — Fél százalékos új adó. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad város törvényhatósági bizottságának májusi közgyűlése óriási jelentőségű és ugyancsak Arad minden polgárát közvetlen közelről érdeklő ügyet tárgyalt. Ez a városi telekértékadóval szóló szabályrendelet. Arad városának tudvaleg a háború alatt rendkívüli mértékben szaporodtak a kiadásai, amelyeket vagy pótdóval kell fedeznie, vagy pedig olyan új városi adókat kénytelen behozni, amelyek a terheket legjobban bíró társadalmi osztályokra fognak nehezedni. Ezek közé tartozik a városi telekértékadó is, amelyet az arra kiküldött bizottság tudvaleg hónapokon keresztül tárgyalt és a hármass bizottság néhány nappal ezelőtt elvben elfogadott. Az ad hoc bizottság már el is készítette a városi telekértékadóval szóló szabályrendeletet, amelyet most becsátának a közönség elé. Alkalmunk van a szabályrendeletet a következőkben ismertetni:

A városi telekértékadó az 1917. év január elsejétől illeti Arad város pénztárát. Telekértékadóval sújt a város az Arad területén lévő összes beépített, vagy be nem épített, parcellázott vagy parcellázatlan telket és földet, kivéve a közterületeket és a város tulajdonát képező telkeket. Mentések a telekértékadó alól azok a telkek és telekrészek, amelyek a rajtuk lévő épületekkel együtt minden haszonélvezés nélkül birtokoltatnak. Ilyen például a templom, a múzeum, a kórház, a temető, a menedékház, a gyermekmenhely, az iskolák és hasonló kulturális intézmények. Ha a telek, illetve az azon lévő épület csak részben is hasznosítást hoz, vagy ha a közönségre való használat csupán ideiglenes is, adómentességnek helye nincs. A városi telekértékadót a forgalmi érték után kell kivetni. A telken lévő fel- és alépitmények értéke az adóalap megállapításánál nem jön számításba, így tehát valamely telken épült ház értéke után nem vetik ki a telekértékadót, csupán a ház alatt lévő telek forgalmi értéke után. A forgalmi értéket két évenként állapítja meg az arra illetékes bizottság, amelynek elnöke a polgármester, tagjai pedig a közgyűlés által megválasztott négy bizottsági tag, továbbá a gazdasági, az adó- és pénzügyi tanácsnok, a főmérnök, illetve akadályoztatásuk esetén ezek helyettesei. Ha valamely telket a kivetés után szétdarabolnak, vagy több telket egyesítenek, esetleg ha a telek térmérete le- vagy hozzájegyzés által változik, vagy ha új adóköteles telek keletkezik belőle, úgy a telek értékét a két évi adóciklus végéig terjedő időre is újból meg kell állapítani.

A telek tulajdonosa, haszonélvezője, vagy az örökberlő köteles a telekérték nyilvánartó felhívására 30 napon belül a házbról és a haszonbérjövödelmekről vallomást adni és megengedni, hogy ingatlanát a telekérték nyilvánartó, valamint az adókövető bizottság tagjai tüzetesen megvizsgálhassák. Ellenkezés esetén rendbírsággal sújtják a tulajdonost, illetve a haszonélvezőt.

Városi telekértékadó fejében a megállapított telekérték fél százalékát, kell fizetni évenként, ha tehát egy Andrássy-téri telket a kivető bizottság háromszáz ezer koronára becsül, akkor az után a tulajdonos ezeröttszáz korona telekértékadót fizet évenként a város pénztárának. A telekértékadót közadók módjára hajtják be, ezt az adót a telek tulajdonosa, vagy haszonélvezője, illetve az örökberlő tartozik fizetni.

Az, aki a teleknek az adó első kivetését követő hónapban tulajdonosa, ettől az időponttól számított fél éven belül Arad város tanácsánál írásban halasztást kérhet a telekértékadó kifizetésére. A városi tanács két évre biztosíték nyújtása nélkül adhat halasztást. A két évet meghaladó időre, legfeljebb azonban 1921. év végéig kellő biztosíték nyújtása mellett, azonban csak rendkívül indokolt esetben; például akkor adható meg, ha a kérelmező fél a halasztás engedélyezése nélkül vagyoni romlásnak volna kitéve. Az engedélyezett halasztás további öt évvel, 1926. év végéig is meghosszabbítható indokolt esetben. Ha az ingatlan gazdát cserél, akkor az új tulajdonos halasztási kérelmet nem nyújthat be, örökösödés esetét kivéve, amikor halasztás szintén engedélyezhető. A halasztás lejártakor a kamataival együtt visszamenőleg azt a telekértékadót kell megfizetni, amely a halasztás megszűnésének évére megállapított telekértéknek felel meg.

Bigamia lelki kényszerből.

Egy bécsi háziúr bünperce a rossz törvény miatt.

— Bécsi tudósítónk telefontelentése. —

Dubravszky Lajos előkelő bécsi háziúr, ki jelenleg a fronton, mint Landwehr-főhadnagy teljesít szolgálatot, egy rendkívül érdekes pernek a középpontjában áll a bécsi törvényszék előtt. Dubravszkyt jól ismerik a császárvárosban, nagy vagyona, előkelő összeköttetései és fényűzési hajlamai révén. Excentrikus ember, kinek életében sok olyan nevezetes mozzanat játszódott le, melyekkel annak idején a bécsi lapok, sőt a törvényes fórumok is foglalkoztak.

Dubravszky Lajost évekkal ezelőtt Ceppo Lajosnak hívták s ebben az időben még biztosítási hivatalnok volt. Nagy vagyonát és előkelő passzióit egy gazdag oldalági rokonától örökölte, ki szintén a császárváros legkülönlegesebb emberei közé tartozott. A Ceppo nevet Brünn város tanácsának engedelmével letette, megváltoztatta, miután ezalatt a név alatt 1911-ben azzal vádolták, hogy részese a Toma János földbirtokos ellen elkövetett rablógyilkossági pernek. A tárgyalás folyamán az ügyész, miután a Ceppo elleni vád alaptalansága teljesen kiderült, vele szemben a vádat eljette.

Mialatt letartóztatásban volt, felesége, kit 1906-ban vett el, elváltatta magát tőle. Az asszony Bécsbe költözött, ahol mint egy előkelő szálloda konyhafőnöknője vállalt állást. Dubravszky két évvel ezelőtt Trebitsben megismerkedett egy előkelő család leányával, elváltatta magát első feleségétől és elvette a leányt 1915. december 12-én. Miután azonban katolikus vallású s mint ilyennek Ausztriában új házasságot elváltása után sem lehet kötni, ellene bigamia, kénejtőség miatt indult meg az eljárás.

A mostani tárgyaláson kijelentette a vádlott, hogy második házasságát ellenállhatatlan kényszer hatása alatt kötötte. Elbeszélte, hogy a leánnyal, akit nagyon szeretett, viszonyt kötött Trebitsben, amely nem maradt következmények nélkül. A leány féltelmében, a kis város lakossága előtt való szégyenében azzal fenyegette meg, hogyha nem fogja elvenni feleségül, magát és a születendő gyermeket

megöli. Sőt a leánynak az anyja is öngyilkossággal fenyegette. Ilyen körülmények között kétségbeesett helyzetben volt egy belső kényszernek engedve, végre is megkötötte második házasságát. Mielőtt ez megtörtént volna, egy jogismerő barátjához fordult, mit kellene tennie, hogy ismét megházasodhassék? A jogtudós barát azt felelte, hogy tanácsot nem adhat neki, mert mint katolikus vallású elvált ember, semmi körülmények között nem köthet házasságot.

Elnök: S mért házasodott akkor mégis meg?

Vádlott: Így kellett tennem, mert ezt parancsolta a lelkiismeretem. Tudtam, hogy a törvény ellen eszelesek, de más választást nem láttam, mint becsületes ember.

Elnök: Ha a kis város skandalumától félték önök, elvihette volna talán a leányt néhány hónapra vidékre.

Vádlott: Emberietlennek tartottam, hogy azért, ami voltaképpen nem szégyen, elrejtőzünk a világ elől.

Elnök: Adott-e ön önnepélyes nyilatkozatot az eskető hatóságnak arról, hogy az ön házassága semmiféle akadályokba nem ütközik?

Vádlott: Nem, erről nem kérdeztek és én nem felelhettem ilyen kérdésekre.

A tárgyalást vezető konstatálta, hogy a vádlott második neje ellen emelt vádat visszavonták, így a nőt felmentették.

Majd a védő mondotta el nagyhatású beszédét, melyben esetelte azt a lelki kényszert, mely az adott helyzetekben a vádlott lelken erőt vett, hivatkozott az Ausztriával szomszédos országok törvényeire, melyek megengedik katolikus embereknek is a másodszori nősülést s bátran jelentette ki, hogy vannak esetek, midőn nem az egyén a bűnös, hanem a törvény nem megfelelő. Több tanu kihallgatását indítványozta, melyet a törvényszék noszszabb tanácskozás után elfogadott s a tárgyalást elnapolta.

Behatolás olasz állásokba.

Budapest, április 21. (Hivatalos.)
A főhadiszállás jelenti:

Keleti és délkeleti hadszíntér:
Nem volt semmi különösebb esemény.

Olasz hadtér:

A harci tevékenység tegnap sem haladta meg a rendes mértéket, de a tengeremelléki arvonalon az ellenség tekintélyes légi haderőt alkalmazott állásaink és a mögöttes terep felderítése céljából. Az ellenséges repülőgépek, arvonalaik mögött, több helyiségre bombákat vetettek. Lagrin-nál, Arsieró-tól északnyugatra rövid tüzérségi előkészítés után, a tizenegyedik gyalogezred osztagai behatoltak az ellenség állásaiba, ahonnan egy tiszt és harminc főnyi legénységgel tértek vissza. — **Híter** altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Események a tengeren.

A Trieszt környéke ellen intézett léghajós támadással kapcsolatban, ami jelentős kárt nem okozott, e hó 20-án pitymalatkor tengerészeti repülőgépeink egy csoportja a San cansiagio-i katonai berendezéseket bombázta. Több találatot értek el repülőnk, a kik sértetlenül tértek vissza. **A haditengerészet parancsuoka.**

Asquith az angol blokad megszüntetését követeli.

— Ellentétes vélemények a szociálista konferencia céljairól. —

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

Amsterdam. Egy Angliából vissza-érkezett semleges újságíró kijelentései alapján közlik a lapok, hogy az intellektuális és a konzervatív körök belátták, hogy a központi hatalmak kiéheztetése lehetetlen és arra sem szabad gondolni, hogy a háboru befejezését az amerikai beavatkozás siettetni fogja. Magának Asquithnak egy kijelentése már közszajon forog, amelyet egy magán beszélgetés során tett a volt miniszterelnök, amely szerint a kiéheztetési blokadot *be kellene Angliának szüntetni és ehelyett a katonai győzelem eléréseért kellene mindent megtenni.* A volt miniszterelnök annak a reményének adott kifejezést, hogy Németország abban az esetben, ha Anglia a blokadot enyhítené, akkor valószínűleg, szintén beszüntetné a korlátolatlan tengeralattjáró háborút. A semleges újságíró diplomáciai körökből nyert értesülés alapján azt mondja, hogy az orosz ideiglenes kormány már is tett ebben az irányban az angol kormánynak javaslatot és ugyanilyen szellemben agitálnak az angol bekebarátok is, a kiknek meggyőződésük, hogy a blokadok megszüntetése kedvezőbb helyzetet fog teremteni a béketárgyalások számára is és Oroszország, mint közvetítő szerepelne ebben az esetben Anglia és Németország között.

Amsterdam. A Newyork Times kopenhágai tudósítója beszélgetést folytatott Stauning dán szociálista miniszterrel, aki most érkezett vissza Kopenhágába Stockholmból. A miniszter elmondotta, hogy a stockholmi konferencián részt fognak venni a nemzetközi szociálista iroda tagjai közül Troelstra, Van-Coll és Alberta hollandi szociálisták, akik Berlinen keresztül Kopenhága felé már utban vannak. Huysmans, aki a nemzetközi iroda élén áll, a tengeren szintén Stockholm felé utazik. Kilátások vannak arra, — mondta a szociálista miniszter, — hogy az összes entente államok, a francia, angol, olasz és a többi entente államok szociálistái is részt vesznek a konferencián, de ezek nem azok, akik jelenleg Péterváron tartózkodnak, mert éppen pétervári tartózkodásuk teszi lehetetlenné, hogy a konferencián részt vegyenek. Azokat az elvtársakat, akiket mostan várnak, már régen bejelentették saját csoportjaik, hogy őket fogják képviselni. Még Anglia részéről is várnak kiküldöttet. A stockholmi konferenciát lehet béke konferenciának is nevezni, mert a tárgyalások fő tárgya a béke lesz és lehet kételkedni abban, hogy más kérdés szóba fog-e kerülni. Végül a miniszter kijelentette, hogy ezt az alkalmat használja fel arra, hogy kijelentse, hogy a dán kormánynak, melyben ő a szociálistákat képviseli, egyáltalán semmi köze sincs az ő tázásához.

Rotterdam. A holland szociálisták lapja, a Het Volk a holland szociálisták vezérével, Troelstrával beszélgetést folytatott, aki a következőket mondotta: A nemzetközi bizottság kísérletei, hogy valamennyi ország szociálista kiküldöttét egybe gyűjtse, eddig eredménytelennek bizonyult. Különösen Anglia és Franciaország utasítottak vissza minden ilyen tanácskozáson való részvételt, mert ezek az államok a békét a győzelem útján akarják elérni. Reméljük azonban, hogy a béke a mi elveink szerint fog megvalósulni. Az ideiglenes orosz kormány a cári kormány részéről vállalt kötelezettségeket teljesíteni akarja és a munkásbizottság ezzel szemben a különbéke megkötését követeli. Ezek azonban mind nem gyakorolnak nagy befolyást a többi hadviselőkre abban, hogy a békét megkössék és a tanácskozásokat csak akkor lehetne fűzőzölni, ha utat nyitna az általános béke számára. Elismerhetjük, hogy az orosz szociálisták egyelőre nem szerelhetnek le. Hazafias érzésük az óta, hogy Oroszországból demokratikus állam lett, jelentékenyen megerősödött. Mi, a holland szociálisták nem mentünk volna el a konferenciára, ha nem szereztük volna az a benyomást, hogy sok kilátásunk van az örvendetes eredményekre.

Fegyházra ítélték

a „nagy fejedelem“ barátját.

(Saját tudósítók telefonjelentése.)

Szannek Anna berlini magánzónát a büntetőtörvényszék Berlinben tegnap felelősségre vont a élelmiszeresalás vétségéért. A vádlott ifjúsága meglehetősen zavaros s azoknak a pillangóknak a sorsát mutatja, amelyek Berlin keleti részében fölmerülnek az éjszakában, csillognak, ragyognak, míg festett szárnyaikra rátapad az élet minden piszka és szennye. Szannek Anna is e pillangók közé tartozott és már kora ifjúságában sok olyan cselekményt követett el, mely összeköttetésbe hozta őt a német büntetőtörvényekkel, melyek rövidebb, hosszabb ideig többször megfosztották szabadságától. Első fiatalágán már túl volt, midőn megjelent fényben és pompában azokon a helyeken, ahol a berlini félvilág hölgyei játszó a főszerepet. Csakhamar kitűdött, hogy Niderschönhausenben egy szép villája van, autók, lovak, kocsik állanak rendelkezésére és parancsait arany livrés szolgahad lesi. Midőn kérdezték tőle ismerősei és barátai, hogy honnan ez a fény, mosolyogva válaszolta:

— *Barátja vagyok a nagy fejedelemnek, ő adományozta nekem a villát, az autómobil és a kocsikat s évenként nagyobb összeget ad háztartásom céljaira, ezenkívül kétszáz ezer márkát tett le számomra a hollandi bankban.*

Társai között nagy irigység tárgya volt a szép leány s csakhamar bizonyos nimbusz fogta körül.

Ő pedig erre várt. Ezzel a mesével számtalan hitelézési és lakás csalást követett el. Berlinnek alig van városrésze, amelyben kilene, vagy tizenkét szobás lakásokat ne bérelt volna, amelyeket állandóan a legdrágább új butorokkal, vagy nagy értékű antikvitásokkal rakott tele. Természetesen ezeket aztán értékesítette s hosszabb időn keresztül az így kapott nagy

összegekből fedezte fényűző életének költségeit. Jellemző rá nézve, hogy a legkisebb összeget épúgy nem vetette meg, mint a summákat. Legutóbb is egy ilyen kis kavics volt az, amelyen lába elbotlott. Egy egészen kis összegű — mindössze tíz-tizenöt márkányi élelmiszerről van szó — élelmiszeresalást követett el, a melyért a mesebeli nagyherceg albarátnójét egy évi és hat hónapi fegyházra ítélték.

Százados és öreg harcos „puccoló versenye“.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Most, ezen az átkos olasz harctéren ismét detenzívában vagyunk: derék honvédeink, akik valóban égnek a harci vágytól, vérben forgó szemekkel és fogcsikorgatva kénytelennek farkasszemmel nézni az alattomos gyáva olaszokkal mindaddig, míg parancsot nem kapnak, hogy: „Előre!“

Addig is kisebb vállalkozásokkal, gyakori rajtaütésekkel nyugtalanítjuk az ellenséget; tábori őreiket elűzzük, avagy foglyul ejtjük.

Már az ilyen kisebb vállalkozásoknál is oly nagyszerű jelét adják vitéz honvédeink hősiességüknek, hogy bátor magatartásuk a tiszteket is meglepi.

Egyik „snájdig“ zászlóaljparancsnokunk: P. D. százados, — akit rajongásig szeretnek honvédei — s aki amellet, hogy izig-vérig katoná, a szív embere is egyuttal, elragadtatásban így nyilatkozott a honvédekről: „Honvédeim hangulata és szelleme kitűnő, aranyos kedélyük van, harcban mindmennyi tigris, csokolni való emberek ezek!“

Meg is tesz értük mindent, hogy szenvedéseiket enyhítse, ügyes-bajos dolgaikon segítsen. Közöttük van mindenütt, így személyesen ismeri minden egyes emberét jó avagy rossz tulajdonságaival együtt.

A minap a következő tréfát csinálta egyik öreg népfelkelőjével:

P. százados — szokása szerint — korán reggel végigjárja a lövészárkot; az öreg népfelkelőnek — aki amúgy is igen lassu járásu — még nincs kitakaritva a bakkancsa, történetesen P. százados csizmája is sáros.

— No öreg, fogadjunk egy piculába, hogy én hamarabb kipuecolom a csizmámat, mint maga a bakkancsát.

Hitetlenül rázza fejét az öreg, nyomban előkotorász zsebéből egy hatost, a százados is kiguberálja a maga hatosát és megkezdődik a nagy suvicolás. Talán mondanom sem kell, hogy P. százados nyerte meg a fogadást s befejezve a munkát, nagy büszkén magához vette az elnyert hatost s mint, aki dolgát jól végezte, meglegedetten távozott.

Ugyancsak ő beszélt el a következő esetet:

„Az egyik tábori őrsöt rettenetesen „gyurja“ (lövi) a talán. Egész nap szakadatlanul hull rájuk a nehéz aknák zápora. Valami ciszternában huzódnak meg, de ott sem találnak menedéket, sorra sebesülnek meg. A 18 főből álló tábori őrsből 9 ember már vérzik, a parancsnok pedig eszméletlenül terül el. A cigány is nagyon kényelmetlenül érzi magát, valami heverő vasgerendák alá próbál menekülni, miközben egy becsapódó gránát vas darabja úgy vágja képen, hogy fél arcáról teljesen leszedi a húst. Hevenyészve bekötik tángó sebet, majd elvászorog P. századoshoz és a legnagyobb flegmával jelenti:

— „Százados ur, jelentem áláson, elvitte a fél pofámat egy gránát.“

Egy másik tábori őrsre megsemmisítő tüzet zudít az olasz; a legnagyobb kaliberű ágyakkal és aknákkal teljesen szétlővi fedezé-

küet. Derék honvédek haláltmegvető bátorsággal és elszántsággal egész nap állják a rettenetes tüzet; parancsnokuk Bóka tizedes a gránátok légnyomásától elveszti beszélőképességét, míg a tábori őrs csaknem minden egyes tagja megsebesül. De egyik sem hagyja ott helyét; sebesülten, véresen kitartanak estig, míg a rendes felváltás meg nem szabadítja őket kínos helyzetükből.

P. százados mindegyiket szép kitüntetésre terjeszti fel, ezenkívül tiszteletükre ott kün a dollinában nagy lakomát rendezett. Hogy a jó példa minél szélesebb körben terjedjen, a kitüntetettek kivül hivatalos volt minden szakasztól 1—1 honvéd és minden századtól 1—1 tisztt. A több fogásos kitünő ünnepi ebéd mellé került bőven bor is az asztalra, tisztek és legénység együtt koccintottak, együtt vigadtak, gyújtó, tüzes tósztokban focadkozva, hogy a hitszegő, áruló, gyáva ellenséget leverik.

A legjobb hangulatban és új erőt merítve oszlottak szét a hősök, miközben Boka tizedes — aki beszélőképességét már visszanyerte — jókedvűen jegyezte meg: „Na fiuk, e jó vót; még egy ijjen lakodalomér szívesen kiállanék néhány gránátot, de tudom, amijen pekkem van, ipeg akkor nem fog lüni az a disznótüli dingó, mikor kint leszek tábori őrsön.”

HIREK.

Tengeri csata a La-Manche-osatorrában.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Berlin. A Wolff-ügynökség jelenti: Április 1-ére virradó éjjel a német könnyű haderő a Csatorna keleti részében, a Themse torkolata irányában előrenyomult. Dover és Calais erődeit összesen hatszázötven lövéssel kis távolságról hatásos tűz alá vette. Calais őrizetlen volt. Dover előtt egy előőrsi járművet megsemmisített. Mikor visszatérés közben nem volt már ellenség látható, haderőnk egyes része Gauthier korvettkapitány vezetése alatt visszafordult és megegyeszer a csatorna kijáratára felé indult. Ez alkalommal Dovertől keletre nagyszámú angol torpedórombolóra s vezérhajóra talált. Közvetlen közelből heves harcra került a sor. Egy ellenséges hajót torpedólövéssel elsüllyesztettek, több másokat pedig a tüzérségi találatokkal megrongáltunk. Ez utóbbiakból még valószínűleg szintén elsüllyedtek. A mi torpedóhajóink közül a C. 85. és a C. 42. nem tértek vissza ebből a harcból, ezeket elveszettnek kell tekinteni. A többi hajónk minden sebesülés, vagy embervesztés nélkül érkeztek vissza. Haderőnknek a Themse torkolatától délre előrenyomult része ellenséges hadihajóival nem találkozott és csak néhány foglyot tudott egy kereskedelmi hajóról beszállítani. A tengerészeti vezérkar főnöke.

Kié a városi kocsin becsempészett tengeri?

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Pár nap előtt feljelentést tettek a rendőrségen Keeskeméti András, az Orczy-utca 11. számú ház tulajdonosa ellen, hogy házában nagy mennyiségű morzsolt kukoricát raktározta el, melyet városi kocsin szállítottak be Aradra. Bórosók Lajos detektív kinyomozta,

hogy a tengerit maga a háztulajdonos raktározta el egyik üres lakásában. Keeskeméti ugyanis a város egyik kisebb vállalatának az alkalmazottja és így jutott a városi kocsihoz, Bórosók a nyomozás során megkérdezte Keeskemétől, hogy a tengeri kinek a tulajdona és hogyan került az a házába. A háztulajdonos elmondta, hogy a tizennyolc métermázsas kukoricát egyik szomszédos megyéből hozatta és ebben társa volt Moldovány Ernő városi adóhivatali tisztviselő is. A detektív Moldoványhoz fordult felvilágosításért, akitől azt a választ kapta, hogy a tengeriből 13 métermázsas az övé, míg a többi Keeskeméti tulajdona.

A detektív ezután a nyomozásról jelentést tett Beretz Ferenc rendőrkapitánynak, a bünyügyi osztály főnökének, aki a csempészés ügyének iratait áttette a rendőrbírósághoz, ahol ma tárgyalta az ügyet Grumáz László dr. rendőrkapitány, a büntető rendőrbíróság vezetője.

A tárgyaláson úgy Moldoványi, mint Keeskeméti tagadták, hogy a tengeri az övék lenne és azt mondták, hogy az Kovacsónyi Jánosnéé. Az asszony csupán Keeskeméti házában helyeztette el a tengerit és Moldoványi kijelentette a bíróság előtt, hogy csak annyiban van szerepe a dologban, hogy Kovacsónyiné megkérte, hogy járjon el a dolgában és kérjen a tengeri szállítására igazolványt.

A rendőrbíró ezután elnapolta az ügy tárgyalását és elrendelte Kovacsónyi Jánosné megidézését, hogy tisztázzást nyerjen, hogy kié a tengeri?

— **Héves a liszi Aradon.** A tanács ma tartott ülésén bemutatta Lócs Rezső helyettes polgármester Exterde Kálmán bárónak, a városi közlemezési bizottság vezetőjének átiratát, amelyben értesíti a tanácsot, hogy a város részére kiutalt 31 vagon lisztkontingens már most sem elegendő, mert egyre növekszik az ellátatlanok száma azokkal, akik eddig az ősszel beszerzett készleteiket fogyasztották. A legutóbbi számlálás szerint ötvenezerhatszáz tizenkét ellátatlannal kellett gondoskodni, de ez a szám egy hónap alatt ezerhatszázal szaporodott és folyton növekvőben van. A tanács fölír az Országos Közlemezési Hivatalhoz és kéri, hogy legalább öt vaggonnal emelje fel a kontingenst. Remélhető, hogy a Hivatal teljesíti ezt a kérelmet, mert különben a már elég kicsire szabott lisztadagot ismét le kellene szállítani.

— **Behozzák a rokkant-adót.** Alig pár héttel ezelőtt jelent meg Zimmermann Károly dr.-nak az aradvármegyei közkórház kiváló igazgató-sebész-főorvosának ismeretes javaslata a rokkantügy rendezésére s már is akadt törvényhatóság, amely az abban lelektetett életrevaló eszmék egyikét megvalósította. Vasvármegye törvényhatósága a minap tartott közgyűlésén ugyanis 1°.-os községi pótdadót szavazott meg és pedig 15 esztendőre oly célból, hogy ebből a vasvármegyei rokkantakat, valamint azok özvegyeit és árváit gyámoltsák. A vármegye határozatát a kormány már jóvá is hagyta, még pedig a hivatalos leiratokban azon szokatián kitételrel, hogy „örömmel és elismeréssel” vette a vármegye határozatát. Kétségtelen, hogy a vasvármegyei határozatnak rövidesen követői lesznek a többi törvényhatóságok is, köztük talán Aradvármegye is.

— **Az Aradi Elő** legújabb száma Farkas Józsefnek a legnépszerűbb harmatharmas hadnagyának, a hatszorosan kitüntetett hős tisztnek a fényképét közli a címlapon. Aktuális színházi és művészeti események hangulatos versek, humoros tréák tarkítják a csinos kiállítású hetilapot, amely közli a színház és mozik egész

heti műsorát, színlapjait, a színdarabok leírását. Előfizetési ára negyedévre 3 korona 60 fillér.

— **Halálozások.** Általánosan ismert aradi polgár hunyt el ma reggel öt órakor Aradon. Fürst János, a városi kávéház bérlője halt meg ma váratlanul. A 70 esztendőes Fürst János már hónapok óta betegeskedett, előrehaladott cukorbeteg gyötörte és legutóbb gyógyhelyen is enyhülést keresett betegsége ellen. Tegnap reggel az aradi járásbírósnál tanuképen hallgatták ki és a bíróság folyosóján hirtelen rosszul lett, úgy hogy lakására kellett szállítani. Egy napig tartó agonizálás után ma reggel öt órakor jobblétre szenderült. Családja iránt általános részvét nyilvánul meg. Temetése folyó hó 22-én vasárnap délután 4 órakor lesz az Andrássy-tér 11. számú házból.

Dávid Samu zarádnádasi kereskedő hosszas szenvedés után jobblétre szenderült. Temetése vasárnap d. u. 5 órakor lesz az aradi jzr. sarkertből. (Minden külön értesítés helyett.)

Egy harmonikus szép élet záródott le f. hó 20-án este 9 órakor Szondy János nyugalmazott tanítóképezdei tanár halálával. 73 évet élt s ezt a sok-sok évet a munka megbecsülése tette értékesé. Tanítványainak légiója tehet tanubizonyosságot arról, hogy az ő utmutatásai nyomán milyenek kell lennie az igazi magyar tanítónak. Mert mint nevelő és professzor mindig a magyarság fanatikus szeretetére oktatta növendékeit, de maga is egész életében apostola volt mindennek a mi magyar. Közintézmények, kulturegyesületek, filantropikus alkotások jegyzőkönyvei tehetnek tanubizonyosságot arról, hogy Szondy János a magyar közművelődésért szóval és tettel mindig sikra szált, mikor annak szükségét látta. Ezért kíséri most sírjába annyi szív őszinte részvéte. Hialálát kiterjedt előkelő rokonság gyászolja.

— **Előkészület a városi mozira.** Arad város ma tartott ülésén Kovacs Vince kulturtanácsnok bemutatta a hármass bizottságnak legutóbb tartott ülésén a mozgófényképszínházak kérdésében hozott határozatait és javaslatára a tanács kimondotta, hogy a már eddig megalkotott szabályrendelet harmadik pontját úgy változtatja meg, hogy ötvenezer korona jövedelemig a mozi tizenöt, azonfelül pedig husz százalékot tartozik a városi pénztárnak beszovalhatni. A tanács elhatározta továbbá, hogy még a ma nap sürgöny útján keresi meg Temesvár polgármesterét, hogy küldje meg az ottani városi mozi igazgatójával kötött szerződést és a mozi szabályrendeletét, mert a május hó 8-án tartandó közgyűlés elé már beak arja terjeszteni a tervezetet.

— **Leonó anyáknál,** kik szorulás miatt féloldali fejtámasban, szorongásban és gyomor-bántalmakban szenvednek, a természetes Ferenc József keserűviz már gyakran kis mennyiségben is, erőlködés és kellemetlenség nélkül könnyű ürülést szerez, s az emésztésben történt zavarokat rövidesen megszünteti. Zsöfel tanár, titkos tanácsos, a lipsei kir. egyetem nőorvosi klinikájának igazgatója kijelenti, hogy a Ferenc József viz hatásával mindeu tekintetben nagyon meg van elégedve.

— **A oar segítségért telefonál.** Mikor a cár a forradalom kitöréséről hírt vette, a humoristák szerint titkos telefonja útján felhívta hűségeseinek vélt vezéreit, de ugyanakkor a forradalom vezetői is bekapcsolatták a titkos telefont. Hogy milyen zürzavar támadt a beszélgetés körül, arról az olvasó fogalmat nyerni, amikor szegény Kórocsy Miklós deszurzust folytat Nikojevicsel, a szibériai, Brüsszlovval és éppen akkor utasították neki Csudát, Miljukovot stb. Isten érdeke érdekében és

LEGUJABB.

Reggel 3 órakor érkezett telefonjelentés.

Köztársasági vezércikk a Timesben.

Hága. Londonból jelentik: Amióta az entente köztársasági kormányformája tagjai egyre szaporodnak, Londonban is kezdenek kokettálni a köztársasággal.

Wells, a híres regényíró, a Timesben a következőket írja vezércikkében:

— Tudják meg a birodalomban, továbbá az orosz, francia, portugál és amerikai köztársaságokban, hogy nálunk is erős irányzat keletkezett a köztársaság mellett. A korona és a jogar sok angol részére már csak történelmi relikviák. Megjegyzendő, hogy a monarchikus elv, mely századokon át uralkodott, elkeserítette az emberi szellemét.

Bern. A Neue Züricher Zeitung jelenté Jassyból: Ferdinánd román király megjelent katonái közt és beszédet intézett hozzájuk, amelyben ünnepélyesen bejelentette, hogy a háboru befejeztével azonnal behozzák az általános és titkos választójogot. A kormány már most megtesz minden intézkedést, hogy abban az időben, amikor az ország megszabadul az ellenségtől, a parasztok földbirtokot kapjanak.

— En leszek a legelső. — mondotta a király — aki a koronajavadalmakat nyomban parcelláztatom és garantálom, hogy a nagybirtokosok is meg fogják osztani földjeiket a parasztokkal.

Konstantinápoly. Az angolok kiűrtették Imbros szigetét. Ez annak a hatásos lövésnek a következménye, amelyet egy osztrák-magyar 21 centiméteres ágyúüteg folytatott a Gallipoli félszigetről.

Konstantinápoly. A török kormány megszaktotta a diplomáciai viszonyt Amerikával.

Berlin. Grimm, a nemzeti szövetség tanács szociáldemokrata tagja, a központi bizottság megbízásából Pétervárra visszautazott.

Newyork. A mexikói kongresszust május hónapban egybe fogják hívni. Komoly jelek mutatoznak olyan irányban, hogy a kongresszus ellenséges határozatokat fog hozni Amerikával szemben.

Amsterdam. Newyorkból jelentik: Az amerikai tengerészeti miniszter stratégiai okokból egyelőre nem küldi el

az amerikai hadihajókat az amerikai vizekből.

Malmő. Cseidze, aki kaukázusi születésű, a kaukázusi küldöttségnek kijelentette, hogy Kaukázus egész területe a jövőben önálló köztársaság lesz Oroszország kötelékében.

Malmő. A Ruskoje Slowo jelentése szerint az utóbbi napokban Turkesztán és Szibéria egyik részében megkíséreltek ellenforradalmat szervezni. A mozgalom élén Turkesztán főkommandyója Korupatkin tábornok állott és támogatta őt Kurlow tábornok, a nyugatszibériai katonai kerület parancsnoka. Kuropatkin turkesztáni és Kurlow nyugatszibériai nagy csapatokat koncentrált és az volt a tervük, hogy ha elég csapat áll rendelkezésükre, betörnek az európai Oroszországba és a kelelkező bonyodalmak között csúny követnének el az ideiglenes kormány ellen. A csúgot azonban elárulták és így az ideiglenes kormány tudomására jutott. Sikerkült a tisztekkel és a legénység egy részével érintkezésbe lépni a kormánynak, másrészt pedig sok tisztet megvesztegetni és ezzel sikerült az összes tiszteket Kuropatkinnal és Kurlow tábornokkal elfogni.

Az összevont csapatok teljesen átmentek az új kormányhoz. Néhány helyen azonban valóágos harcok folynak még a régi résimhez hű maradt és a forradalmár csapatok között.

humoros szöveggel mutatja be ezt a telefonzavart Tolnai Világlapjának a heti száma.

— A királyné. Magyarországon május havában első ízben ünnepi születésnapján koronás királynak ifjú hitvesét. A társaság, mely három éves fennállása óta a magyar ur-társadalom legkedveltebb szépirodalmi hetilapja lett, ebből az alkalomból a királyné című ünnepi számot ad ki. Fél száz oldalon albumszerű díszes kiadásban készül a Társaság ünnepi száma. Szövegrészét előrangú írók írják, illusztrációi felőlelik a Felső Asszony egész életét kora gyermekkorától leányévein át a koronázás magasúttos ünnepéig. A királyné számot, mely műnyomó papíron a Társaság izléses formájában fog megjelenni, mindenki, aki a lapra legalább egy félévre előfizet ingyen kapja. Mint külön szám egy korona 50 fillérbe kerül, mely összeg postautalvánnyal a Társaság kiadóhivatalának (Budapest, IV., Reáltanoda-utca 18. szám.) lesz mielőbb beküldendő, mert a papírmányra való tekintettel az ünnepi szám példányainak mennyisége csak az előzetes megrendelések arányában lesz megállapítható és a szám megjelenése után sem dohánytözsdekben, sem könyvkereskedésekben nem lesz kapható.

— **Költözők b. nyelmező** ajánlom dűsan felszerelt raktaramat. Vánvesztülők, mindennemű dísz tárgyak, üveg és porcelán servisek legolcsóbb beszerzési forrása. Felső: Mór Andrassy-tér 25. Városi és megyei telefon 665.

2840

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Bankhajsza és a hadikölcsön.

— Lovel a szerkesztőhöz. —

A budapesti pénzüvilág egyik igen tekintélyes tagjától kapjuk az alábbi sorokat.

Németországban ma holnap lezárják a hatodik nemzeti hadikölcsön jegyzését. A birodalom bankjai ismét példátlanul nagy munkát végeztek, hogy mindazokat a forrásokat, amelyekből a nemzeti áldozat-éhségnek bugyognia kell, ismét — immár hatodszor — megnyissák és a hadikölcsön urnájához vezessék az otthonmaradottak légióit. Az eddigi hadikölcsönök sikere megmutatta, hogy ez a munka milyen pozitív értéket jelent és hogy hiánya milyen kétségbeesítő zavarokat okozhatna a háborus állambiztosítás rendjében. A német nép és a német sajtó elismeréssel is honorálta a bankoknak ezt a munkáját és a birodalom vezető helyein sem késtek a munka eredményeit és jelentőségét méltányolni.

Ugyanakkor történik ez odaát, amikor a hatodik magyar hadikölcsön előkézítésének

idejében nálunk a tömeghangulatot egy demagóg sajtó és egy agrárfeudális kormányrendszer azzal szolgálja ki, hogy a bankokat állítja oda minden rossz okozójául és háborus konjunkturális nyereségüket, mint az erkölcs-telen kereset típusát mutatja be a világnak.

Korántsem akarom azt mondani, hogy a magyar bankok a háboruban önmegtartóztatással állottak a közérdek szolgálatában és hogy a háboru konjunkturális hatásait elutasították maguktól. Ezt nem tették, de nem is nagyon tehették, mert az altruizmus általában ellenkezik a tőke természetrajzával és mert a bankok alapjában véve csak végrehajtói annak a feladatnak, hogy a reáuk bizott tőkét legjobban gyümölcsösítsék.

De bárhog is álljanak tehát a bankok a közhangulat előtt, azt elvitatni tőlük, hogy a háboru finanszírozása terén a múltban is fontos szerep jutott nekik s fog jutni a jövőben is, bizonyára nem lehet.

A hatodik hadikölcsön előestéjén jó lesz tehát figyelmeztetni azokat, akik skrupulus nélkül intézik ma a bankok elleni hajsztát, hogy a bankok fontos pillérei állami hitel-szervezetünknek s hogy az az ellenszenv, amelyet a bankok ellen mesterségesen keltenek, akkor fogja magát megbosszulni, amikor a tömegek bizalmát a hitel-szervezet iránt ismét igénybe kell venni.

Senkise tudhatja, meddig tart még a háboru. Ha a bankokkal szemben ellenszenvet és bizalmatlanságot keltenek, akkor nem lehet azt várni, hogy az így felzaklatott és bizalmatlanná tett tömeg éppen akkor vigye oda hilleireit, épen akkor bizza rájuk vagyonát, amikor az államnak arra szüksége lehet.

A férgese pusztuljon s akik részolgtak, azokat érje a büntetés és megvetés. De az általánosítás, a bankhajsza, csak azért, hogy hajsza legyen, végzetesen megbosszulhatja magát, anélkül, hogy ezt a bankok maguk akar-nak vagy tehetnének róla.

— Nem helyezik oia a hettivásárt. A gazdasági szék azt kérte a tanácsot, hogy a hettivásárt helyezték vissza az Óvár-térre. A tanács a hatósági állatorvos és a rendőrség véleménye alapján ezt a kérelmet nem teljesíti.

— A legeltetés megkezdése. A tanács ma elhatározta, hogy április 28-án és 29-én történik meg a legelőre kihajtandó állatok lebélyegzése és április 30-án kezdetét veheti a legeltetés.

Az „ARADI KÖZLÖNY“

már a kora reggeli órákban kapható minden nagyobb papírkereskedésben és dohánytözsdekben: Egyes szám ára 12 fillér.

MOZGOKEP SZÍNHÁZ.

* Egy szegény ifju története Lidya Bertini és Mario Bonnarddal a főszerepben legközelebb az Erzsébet mozgoszínházban.

* Henry Murgot világhírű regénye az Apollóban. (A „Bohémvilág“ filmen.) Henry Murgot regényei világszerte ismertek. A könyvmű, léha bohémvilág mélységeit szivbemarkoló színekben festette meg a Bohémvilág című munkájában, amelyet előbb színpadra dolgoztak át, most pedig a kinematográfia aknáza ki a maga számára a regény szépségeit. Gyönyörű művészi rendezésben, előrangú színészek megátszásában élvezhetjük hétfőn és kedden Henry Murgot csodaszép regényét, el-

FOG- tömések, aranyból, platina, arany és ezüst, amalgamból és a fog színevel azonos porcelánból.

FOG- koronák, hidak, egész fogcsorok szájpadiás nélküli aranyból, platínából vagy porcellánból.

FOG- kövek elavosítása, fogak fehéritése és hibás fogcsorok átalakítása, valamint javítása.

FOGHUZAS. Tizenhét éves fogtechnikai gyakorlatom, amely idő alatt Berlin, Lipcse, Brüsszel és Londonban, nemkülönben Amerikában a legkiválóbb fogpedagógusoktól mint asszisztens működtem, továbbá tekintve azt, hogy műtermem a mai kor legkiválóbb műszerével van felszerelve, és garanciát nyújtok, hogy még a legkényesebb esetekben is a legteljesebb mértékben megfelelhesek.

JACOBI GYULA vizsg. fogtechnikus Szabadság-tér 4. Bejárati Eötvös-utca 17. Telefon 757. szám.

vasmányaink legkedvesebbjeinek egyikét, az Apolló-színházban.

* **Psilander vasárnap az Apollóban.** A publikum óriási érdeklődése kíséri az utolsó Psilander-filmeket. Pénteken és szombaton hatalmas nézőközönség nézte végig a legújabb Psilander-dramát az Apollóban. Az elhunyt dán színész legszebb emlékei közé tartozik ez a film, amelyen még életkedvben, egészségesen látjuk és györfködünk fennéges játékában. Az Apolló-színház vasárnap utoljára mutatja be az izgalmas Psilander-dramát.

* **Nincs még veszve Lengyelország.** (Az orosz zsarnokság idejéből, bemutatja az Uránia.) Az ugynevezett háborús filmeket mindjárt a háború után alaposan lejáratták. A közönség réunt a vértől csorogó, de érdektelen tárgyú darabokra és egy igazán nagy koncepciójú irónak kellett jönnie, hogy a mai korból merített történelmi darabok újra érdeklődést keltsenek. Alfréd Deusch-German már két-három filmdramájával megmutatta a háborús filmek új útját, a „Nincs még veszve Lengyelország” című filmje pedig egyenesen nagy-szabású teremtett. A darab két részre oszlik és a két részben egy-egy epizódot mutat be Lengyelország múltjából és jelenéből, hogy azután egy szép allegorikus felvételben a jövőre, Lengyelország végleges felszabadulására célozzon. Az első epizód a Kosciuszko 1797-ki felkeléséből van merítve és egy lengyel nemes ifjunak, Jan Zbrojának harcait és halálát vizsgálja. A hős családjának két késői ivadéka a világháború viharában találkozik és méltóknak bizonyulnak nagy ösükhöz. Ha emellett az elejétől végig lebilincselő mese mellett tekintés vesszük a gyönyörű kiállítás, nem csodálkozhatunk azon, hogy a közönség lázas érdeklődéssel költi fel. — *Leontine A. Ahneberg-gel* „A világ csak hangulat” irodalmi illusztráció IV. legközelebb az Urániában.

* **Babária és a koldusbot vasárnap az Erzsébet mozgószínházban.** A világhírű amerikai World-filmgyár nagyszerű alkotása ez a kép, amelyben egy művész tragédiáját látjuk szemünk előtt leperegni. Egy rendkívüli tehetséges író egy kiváló darabot ír, s kéri az ottani színház direktorát, hogy ezen darabot vegye műsorra. A direktor teljesíti is kívánságát, de a darab semmi sikert nem ért el, sőt az író jelenlétét kihasználva azt kifütyülik onnan. Telnek az évek, az író koldusbotra jut s visszavetődik a régi városba, ahol a legnagyobb csodálkozására olvassa a színlapot, amelyen az ő általa írt színdarabot már századszor mutatják be a legnagyobb elismerés mellett. Ő is akar menni, de a portás nem engedi őt be ott összeesik és a bankár, ki őt régebben támogatta rántál, kinevelte gyermekét is hagyta. A kis családba ismét visszaköltözködik a vigaszt, mivel a fiatalok egymásé lesznek.

Özv. Szendy Jánosné szül. Jona Vilma mint hitves a maga, illetve gyermekei: Bihari Szendy Zoltán, Szendy Lenke, Szendy Elemér György, Szendy Emil, úgy az előhírtak, valamint számos rokon, ismerős és barátai nevében is mélyen megkört szívvel szomorúan jelentik a felejtetlenül jó férj, szerető édesapát, apót, rokon és barátát

Szendy János

nyug. tanítóképző tanárnak,

1. évi április hó 20-án este 9 órakor, életének 78-ik s boldog házasságának 45-ik évében, a Minőnható rendelkezéséhez képest váratlanul történt gyászos elhunyt.

Az Istenben boldogult földi maradványai 1. hó 22-én délután 5 órakor fogtak az Ilona-utca 1. sz. saját hából a református egyház szertartásai szerint tartandó ima után a felső temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

Áldás és béke perall

Arad, 1917. április hó 20-án.

Bihari Szendy Zoltán szül. Nagy Vilma, Szendy Emilné szül. György Rózsi, menyai. 15

Varga Imre első temetőrendező intézete Arad, Andrassy-tér 13. telefont nappal: 37. Éjjeli szolgálat: 738.

Alólirottak fájdalomtelt és mélyen megtört szívvel szomorúan jelentik, hogy a legszeretettebb, a legjobb és önfeláldozó apa, jó nagyapa, a nemes testvér és rokon

Fürst János

családjá boldogításának szentelt élete 70-ik évében rövid szenvedés után folyó hó 20-án pénteken jobblétre szenderült.

A drága halott hült tetemeit e hó 22-én, vasárnap délután 4 órakor fogjuk a gyászházból Andrassy-tér 11. sz. az aradi izz. temetőbe örök nyugalomra kísélni.

Áldás emlékére!

Arad, 1917. április hó 21-én.

Polgár Ella szül. Fürst, özv. Maszanker Olga sz. Fürst, Fürst Paula, gyermekei Polgár Izso, veje Wolf Henrikné, Fürst Róza, Fürst Mor, dr. Fürst Győző és neje, Fürst Lipót és neje, Fürst Gyula és neje, Fürst Adél, testvérei, Maszanker Böske, Polgár Olga, Polgár László, Polgár Jenő, Krausz Gyuri, unokái Wolf Henrik, Komlós Gáborné, Komlós Samu, Komlós Gábor, Komlós József, Blau Lajos sógor és sógoróni. 2610

Minden külön értesítés helyett.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Aradon, 1917. április 22-én, vasárnap:

B) Bérlet.

B) Bérlet.

Az obsitos.

Énekes vigjáték.

Kezdet 7 órakor.

APOLLO SZÍNHÁZ.

Április hó 22-én, vasárnap

A Nordisk Films Compagnie legújabb felvétele.

Nihilit robbanás

Dráma 3 felvonásban.

Főszereplő:

Waldemar Psilander.

Az előadások vasár- és hétfőnap 2, 1/4, 5, 1/7 és 1/9 órakor, hétköznap: 1/5, 1/7 és 1/9-kor kezdődnek és nem folytatólagosak.

Jegyek előre válthatók d. e. fél 11-12 óráig a pénztárnál.

965—1917.

Világos járás főszolgabirajától.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a hatósági rézgalic a szőlőbirtokosok részére a következő sorrendben kerül kiosztásra:

Világos községben április 24—28-ig a helybeliek, május 2-án az aradi, május 8-án az öthalmi, 4-én az ujanáti és 5-én az egyéb községbeli szőlőbirtokosok kapják ki illetményüket.

Kovácsi községben április 24—25-ig a községbeli lakosok, 26-án az aradi és ujanáti, 27-én pedig az egyéb helyen lakók.

Pankota községben április 24—25-ig a helybeliek, 26-án a tornovaiak, 27-én pedig az egyebütt lakók.

Magyarádon a helybeliek április 24—27-ig, az ó- és ujszentannaiak április 28-án, május 1-én és esetleg a következő napokon pedig az egyebütt lakó szőlőbirtokosok.

Galsán április hó 24—25-én a helybeliek, 26-án az ujszentannaiak, 27-én az egyebütt lakók.

Muszkán április 28—29-én a községbeliek, 30-án az idegenek. Ujszentannán április 24-én.

Ujszentannán április 24-én.

Erdőskereken április hó 26-án.

Óvarsádon április hó 26-án.

Világos, 1917. évi április hó 20-án.

Henthó,
főszolgabíró.

2589

Földbirtokosok és a gazdaközönség figyelmébe!

A világ legjobb patkányirtója
Fried Ignác Arad, Háromveréb-utca 4. szám.

A magyar királyi államvasutak és az arad-ecsanádi egyesült vasutak patkányirtója.

Levélbeli meghívásra azonnal válaszolok vagy személyesen is megjelenhetek. Vidéki megrendelések postán azonnal elküldetnek.

2138

Megbízásból ajánlok 900 darab prima

gazdasági vesszőkosara',
1600 darab 5 kg.-os gyümölcs kosarat, 10 mm-ázas kitűnő zamatú, cukrozott

konzerv kávé

azonnali szállításra

Klein Rezső

kereskedelmi ügynöksége

Arad, Zrínyi-utca 4/b

Kitűnő minőségű szab. bel.

Fatalpu p pucsol

csinos és tartós kivitelben, nagyobb megrendelésnél igen kedvező feltételek mellett beszerezhető

Első Aradi Hajlékony Fatalpu Cipőgyárban

Arad,

Urbán Iván utca 5, 8. és 17. sz.

Telefon III.6. 2426

Ajánlok azonnali szállításra:

Rum

Likőr

eszenciákat és compositiókat ab Arad.

Szemző Ármín

áruügynökség és bizományi raktára Aradon.

Interurbán telefon 592 szám.

Gépolajok,

Hengerolaj,

Kocsikenőcs,

Rézgálic,

Raffia háncs,

Keményítő,

Takarmányrépa mag

állandó nagy raktár

Hubert József

Arad.

Írógép szalagok

az összes rendszerű írógépekhez, kitűnő minőségben, egyenként és tucatonként legolcsóbban kaphatók

Bodnár József

írógép szaküzletében

Arad, Salacz-utca 3. szám.

Szakszerű javítóműhely.

Telefon 11-41. 9585

Azonnali megvételre kerestetik

egy használt «National» pénztár. Ajánlatok t. örmegj. ölé. s. t. ker. Gauthaus Str. Wien. XV., Costagasse 5. 7289

Tekepálya

igen jókarban, lebontás és elhordásra :-

eladó

Arad, Széchenyi-u. 3. szám.

1858—1917.

Borosjenői járás főszolgabírósa.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a hatásköri rezgálic ellátmány első részlete Apáttelek községben f. hó 24. és 25-én, Bokszeg községben f. hó 28-án fog szétosztatni.

Katasztrális holdanként 5 kgr. rezgálic lesz kiszolgáltatva. A rezgálicért kilogrammonként 4 korona 20 fillér fizetendő.

Borosjenő, 1917. április 19.

9516

Főszolgabírósa.

2819—1917.

Az aradi járás főszolgabírójától.

Hirdetmény.

Tudomás és az átvétel iránti intézkedés végett közhirre teszem, hogy az aradi járáshoz tartozó községek szőlőterületeinek első peremtervezéséhez szükséges rezgálic a községi előjáróságok által Aradkövi községben és a járás többi községeiben f. év április hó 28-án, míg Gyvörök községben április hó 30-án fog a szőlőbirtokosoknak kiadatni.

A rezgálic ára kgr.-ként 4 kor. 20 fillér, melyben minden kezelési költség is be van számítva.

A birtokosok által igényelhető mennyiség katasztrális holdanként 5 kgr. rezgálic

Arad, 1917. április 19.

590

Szolgaíró.

Értesitem a mélyen tisztelt ve
vőimet, miután férjem és személyzetem be van vonulva, az idén
szőrmeruha nyári gondozását
nem vállalhatom.

Tisztelettel

Mayer Miklósné,

Arad, Kossuth-u. 5.

2598

Verszegényeknek, üdítő betegeknek, álmatlanságban szenvedőknek, idegeseknek és bizokurának ajánljuk a kellemes üdítő isü **világhírű**
Szentistván védjegyű

Duplamaláta gyógyító

Kapható eredeti gyári töltésben minden jobb fűszerkereskedésben és kávéházban, ugyancsak

Oppenheimer és Schwartz

a kőbányai Polgári serfőző Rt. főraktárában Arad, Deák Ferenc-utca 8. szám. —: Telefon 665. —: Sürgőnycim: Polgársör Arad.

Ujaradon: GAMMER és BÖHM cégnél

Faszeg, Sárkefe,
Fényesítőkefe, Kenőkefe,
Lókefe, Mázolóecset,
Fénymáz, Börzslir,
Pipereszappan, Gyertya,
Szivarkapapír, Hüvely,
Pírol és Szidol fémtisztító,
Talpvédő, Cipőkrem,
Papíráru, Ostor,
Bakkancsszűj, Hunya cipő,
Kékitő és az összes
rövidáru cikkekben

állandó nagy raktár

Fleiszig és Hirschfeld

rövidáru nagykereskedők

Arad, Boros Beni-tér 7. sz.

Női kalap modell ház

Értesitem a n. 6. közönséget, hogy a Salacz-utca 4. szám alatti lakásomban, régebbi szaktudásom alapján egy minden igénynek megfelelő

női- és gyermek kalap-szalont nyitottam. Alakítások izlésesen készülnek, nagy választék legfinomabb gyászkalapban. Becses pártfogást kér: 2101

Schwarz S.

Salacz-utca 4. szám, I. em.

„Matteine“

féla

poloska- és molyirtó szesz legbiztosabban pusztít.

Ára 2 korona.

„Matteine“

poloska- és molyirtó vállalat Arad, Boros Beni-tér 1. szám.

Málna szörp,

Rum,

Likőr,

Pálinka,

Eszenciák.

Megrendelhetők viszontelárusítók részére

2021

Erényi Tivadar

kereskedelmi ügynökségénél Arad, Deák Ferenc-utca 39.

Telefon 11-48.

Apró hirdetések.

Házasság.

Házasság

céjjából megismerkedne intelligens ur-leány időse, jómódu, intelligens állásu emberrel. Ha beteges v. kisé rokkant, se baj. Gyermekes özvegy is lehet. Levelet „Házasság” jellegre a kiadóhivatalba kér. 2607

Levelezés.

„Érdek nélkül” levele von K. Gy. tól. 2621

„Kötő Pár” jellegre levél van a kiadóban. 2590

„Deák Ferenc” jellegre levél van. 589

„Érdek nélkül” jellegre levél van a kiadóban. 2615

Megváltak,

udvariasságból kötszelemet megtenni. Nagyságocskát talán tévedett. Nem ismer. Komoly játékszer nem szerez mulatságot. 2606

Két urileány

levelezne két harcot érő leány, ki híressé virágokat küldenének. Leveleket egyelőre a lap kiadóhivatalába kérnek. A 28-29-re „Üzletlen” jelleg alatt 2617

Uriember megismerkedne

fettetlen tisztességes urinnal. Levelet „Diskréció” jellegre a „Az Est” birtapíródába, Zrínyi-u. kér. 2612

Alkalmazást keres.

Úgyes tüszóherék közeg állást keres. Cim a kiadóban. 2611

Hivatásnok géjutáni foglalkozást keres. Cim a kiadóhivatalban. 1961

Egyedülálló övegyasszony, ki háztartás minden ágában, Közben jártas és éves bizonyítványokkal rendelkező, háztartásnok állást keres. Cim a kiadóban. 2593

Gyermektelen idősebb nő, ki már több urasági pusztán alkalmazva volt, hasonló helyre majorospénak ajánlközik. Cim a kiadóban. 2651

Megbízható intelligens idősebb nő gyermekek mellé urházhöz vagy pusztára ajánlközik. Magyarul és németül ír, olvas, a gyermekek nevelésében jártas. Cim a kiadóhivatalban. 2552

Vas- és fúszó kereskedő segéd azonnali belépésre állást keres. Cim a kiadóhivatalban. 2577

Deutsches Fräulein sucht Stelle bei besserer Familie. Adresse Heterie Károly, Magyarpécaká, Pó-utca 170. szám. 2557

Háztartás minden ágában kitűnő jártassággal bíró özvegy nő, ki már háztartásnok 11 évig egy helyen működött, hasonló alkalmazást keres idősebb ur vagy urinnál, esetleg pusztán is. Cim a kiadóban. 2590

Alkalmazást nyer.

Gazdaszöny keresnek kis háztartásba, idősebb urhoz, intelligens 45 év körüli gyermektelen özvegy. Sajátkezűleg írott ajánlat „Csendes élet” jellegre kiadóba. 2614

Előru-litóns, ki női és férfi divat és cipőáru szakmában jártassággal bír és a román nyelvet is érti, azonnal felvétetik a Színházi verseny-bazárban. 2626

Úgyes varrónányok jó fizetéssel, ugyasintén tanulónányok kizetással felvétetnek. Benjamin, Szabadsg-tér 19. 2574

Kövés és lakatos keresztetük panyhotal vasutlucsmunka részére. Jelenkenni Lucndler Aladar gép-lérfőnök, Borsos-Beni-tér 20. 25. 9

Úgyes lúszó varrónány felvétetük. Cim a kiadóban. 2592

Művészes vagy bejáró, ki padló fényesítéshez ért, jó fizetéssel felvétetik Baththány-utca 23., 1. em. 3789

Vegyeskereskedés-szoba keresek fiatal segédet, ki romániul is beszél. Ajánlatok Weiss Márkhoz, Szabad-szára Intézsdők. 2665

Laphitörő-pár jó fizetéssel felvétetik. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2791

Lakást keres.

3, 3 vagy 4 szobas lakást keresek május, esetleg augus tus 1-re. Cimeket a kiadóba kerék. 2534

Kiadó lakás.

kiadó kényelmesen berendezett 2, esetleg 3 szoba. Cim a kiadóhivatalban. 2620

1 vagy 2 különbejáratu utcai szoba szomsz. kiadó Mikló K. em-n-utca 13. 2619

Cimközös budozonott szoba a Bohus-palotában kiadó Cim a kiadóhivatalban. 2618

Grórhöz a platóéri villamos megálló köz- vetlen közelében egy urileány, 4 szoba, tárgaszobával, konyhával, ekkor azonnali ra- cson kiadó Pá ziótele-nen. 2496

Kiadó két elegánsan bútorozott, különbejáratu utcai szoba villanyvilágításal és fürdő- szoba használattal. Cim a kiadóban. 2524

Üzletek.

Üzleti ház, jóforgalmu helyen, melyben fúszóru let és vendéglo helyiség van, nagy vevőkörrel rendelkező, eladó. Bővebbet a kiadó- hivatalban. 2012

Vendéglo-helyiség belvárosban, szép helyen, teljes berende- zéssel, június 15-ára kiadó. Értekezhetni József főherceg-ut 17. sz., a házudajdo- nosnál. 2574

A város-lelőforgalmazásu helyen egy jóforgalmu cukorkakereskedés azon- nal eladó. Cim a kiadóban. 1963

Gyógyászat.

Ruh és vizkeletesség elleni fehér kenőcs kapható egyedüli Ferenc-téri Vajdits-gyógyszertárban. Kis tégely 2 korona, nagy tégely 3 korona 50 fillér. 6171

Ingatlan.

Nagy urú magánház, mely áll 5 utca, 1 udvari és előszobából, fürdőszoba, villanyvilágítás, modern be- rendezéssel és a szükséges melleskhelyi- ségből, parkirozott udvarral, a belváros- ban eladó Nagy Sándor-u. 7/a. 2587

Ingatlan ad és vesz, bárbead és bérbeszes az Al- talános Forgalmi Vállalat, Honctó. 2671

Baththányi-utca 4. számú szobaház szabad kézbe eladó. 2613

Bajna-utca 4. számú magánház, nagy kerttel, vas-ut közelében, eladó. 2608

Új, modern ház, minden kényelemmel ellátva, eladó. Bő- vebbet Oszvaid Ferenc, Szent Peter-tér 6/a. sz. 26. 9

Eladó a Kossuth-utca 39. szám alatti egy eme- li tes bérház. Ugyanott két kevesse hasz- nálható teljes alak is rapható. Értekezni Vidéki Gusztáv rendőrsztszónél leho. 2602

Főcska-ut 13. sz. 5 szobás ház, a hosszaló nagy szűlő- vel együtt eladó. Bővebbet Jakabffy Rozsó, Aradi első lakarszenziár. 2617

Igen szép új emeletes bérház és 8 földszintes, tel- jesen jókárban, belvárosban, kedvező fel- tételekkel eladó. Bővebbet a kiad hiva- talban. 2678

Világos öt katasztrális beültetett szőlő, hordokkal, szüretelési eszközökkel, eladó. Cim Szt. Pál utca 4. sz. 2692

Munkács-utca 4. számú ház és Fábri László-u. 3. számú ház eladó. Bővebbet Porcán Lajosnál, Boczko-u 2597

Eladó birtok Zimándköz közege határában 30 hold, házal vagy anélkü. Bővebbet Chorin Aron-u. 1. 2366

Vécsey-utca 7., Schweidel József utca 1. szám alatti bérházak eladók. Bő- vebbet Varga cukrasz. Szabados-ter. 2483

3 ga Kőröspalota-utca 3/a. számú ház eladó. 2507

Eladó Kossuth-utca 54 számú ház 2538

300 □-öles tres telek a város központjában, ugyanott egy kereszt- hurok málagoni szögóra eladó. Cim a kiadóban. 1691

Flórián-utca 36. ház eladó, bővebbet ugyanott a házmés- teruél. 1682

Vétel és eladás.

Cigaretta hányok vizontalalalok részére is kaphatók Deák H-lla kőnyv-, papir- és zeneműkereske- désben, Forray-utca. Telefon 902. 871

Szegekavágó gépet két hajtsással megváltára keresek, lucer- nás földet bérbe veszek. Bercsényi Mik- lós-u. 32. Telefon 986. 2605

Lőszervásár, kocsal ülés, tetőbádog, ablak, ajtó és vas- kályha eladó. Purgly Lajosné-utca 49. szám. 2628

Rövid szögóra megváltára keresetük. Flórián-utca 11., földszint. 2622

Nagy álló ebédlo óra, virágasztal és egyéb tár- gyak eladó öv. Tulipán Sándorné, Szent László u. 10. 2600

Kitűnő Dórr-szegóra és 1 arany karosati-óra eladó. Megtekin- tető Flórián-u. 6., 1. em. 2604

Szép, új pianó eladó. Cim a kiadóban. 2605

Jókárban lévő maui ebédlo, poltturozott háló és egy kis szalon- garnitúra eladó. Bővebbet Tőkly-ter 4. szám. 2601

Eladó felvágott kemény tűsifa. Cim a kiadóhi- vatalban. 2588

Fekete puente tiszti köpenyeg és gallér, kifogástalan jó állapotban, el- adó. Perényi-u. 3. sz. 2594

Eladó 150 láng ellátására alkalmas Benzoid- gáz-fűtőgép. Bővebb felvilágosítás József főherceg-ut 17. sz., a házudajdo- nosnál. 2576

Eladó öv. Jakabffy Zoltáné Kupa-pusztai gaz- daságában posta Dombiratóz, három dró v hónapos lisztvélé Linc. Lu. coiret te- nyészkán, egy dró 4 éves 162 cm. ma- ras. jerytelen paj, kiváló csontozatú, Furiózó meadó. 2447

Régielt eladó. Deák Ferenc-u. 29. Telefon 1124. 2487

Pozitívalók szegesenlől és minden más méretű lá- dákat helyben szegőve is, jutányosan árul Braun Adolf ládagára, Arad- Ujmikolaka. 2305

Batka ház gyönyörű, fehér, hosszúságán kapható nagyon és kicsinyen Jakubovics József fúszar és csomogó üzletében, Borsos Beni- tér 16. Motorlakomással szemben. 2529

Virágmagvak viola, hajnalka, peonáa, aszter, stb. kaph- atók János Károly virágkereskedésben Arad, Zrínyi-utca, Bohus-palota. 2439

Szobapadló lényvás Linoleum vagy borotján lack, kiváló jó minőségben és minden szín en kapható: Jakubovics József fúszar- és cs-mogó- üzletében, Borsos Beni-tér 16. Motor- állomással szemben! 2580

Magánjártó céplőgarantúra 8-as, az összes szija-jakkal, jókárban, el- adó Szőke Jenőnél, Simonyifalván. 2345

Nemes spitz nőstény kutya eladó. Csiky Gergely-utca 9. sz. 2581

Teljesen jókárban lévő szép antik szubid és férfi fehérnemű el- adók. Cim a kiadóban. 2578

Pénzesbörények, varrógépek, írógépek, trodai, bolti, van- dégi, kavehazai berendezések, korti bu- sorok, fa és vas egyéb bútorok Garai Károly bútorüzletében, Asztalos Sándor- utca 5. szám. Telefon 770. 2556

Fenyő-, dísz- és gyümölcsfa es- merték. ríparia gyökeres és sima, építkezési anyagok és szőlőkörök nagyban és kicsinyben eladók. Bővebbet Deák Ferenc-utca 29. Telefon 1124. szám. 1873

Vessék koronázási bélyegeket és egész gyűlte- ményeket. Könyvtárakat és egyes kör- vekeket. Kerpel könyvkereskedés. 901

Céplőgarantúra 10-es, teljesen jókárban lévő, összes szija- jakkal eladó. Bővebbet Deák Ferenc-utca 29. Telefon 1124. 2143

Damjanich-utca 2. sz. két utcára szóló ház, szabadkézből el- eladó. 2279

Különféle.

Pincehelyiség világos és száraz, raktárnak igen alkal- mas, kiadó. Bővebbet Messenger Boy Vái- lalatnál. 1987

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy 2500 m. tűzifadorong eladásra ke- rül. Venni szándékozók felké- retnek hozzám fordulni. Tótvárad, 1917. április 18-án. Tomutia Vazul, jegyző.

KURZER BERTALAN végzett bécsi orvosi egyetemet és Budapesten vizsgázott fogtechnikus műterme Weitzer J.-u., Minorita-palota, II. em.

Fogat huz, plombál. Készít egyes fogat ép úgy, mint egész fogsorokat, arany koronákat és arany hidakat.